

شماره: ۱۵۴۹۴۶/۹

تاریخ: ۲۷/۶/۱۴۰۲

مشخصات سند	
عنوان سند: آیین نامه یکپارچه مقررات آموزشی دوره های تحصیلی کاردانی، کارشناسی، کارشناسی ارشد، دکتری تخصصی	
نوع سند: آیین نامه	شماره سند: ۲۲۱۴-۳۰
ویرایش: ۱	صفحه: ۱۶

اقدام کنندگان			
اقدامات	نام و نام خانوادگی	واحد سازمانی	امضاء
تهیه کننده:	رضا نقی زاده	مدیرکل دفتر برنامه ریزی آموزش عالی	
تایید کننده:	قاسم عموعابدینی	معاون آموزشی	
تصویب کننده:	محمد علی زلفی گل	وزیر علوم، تحقیقات و فناوری	

مرجع تأیید و ثبت	نام و نام خانوادگی دبیر	شماره و تاریخ صورتجلسه	امضاء
شورای عالی برنامه‌ریزی آموزشی	قاسم عموعابدینی	جلسه شماره: ۹۶۲*	
		تاریخ: ۱۴۰۲/۴/۲۵	

* این آیین‌نامه در جلسه ۹۵۶، ۹۵۷، ۹۵۸، ۹۵۹، ۹۶۰ و ۹۶۲ شورای عالی برنامه‌ریزی آموزشی مورد بحث و بررسی قرار گرفت و در جلسه ۹۶۲ شورای عالی برنامه‌ریزی آموزشی به تاریخ ۱۴۰۲/۴/۲۵ مصوب شد.

مرجع نگهداری سند	پرونده	قسمت	تاریخ و شماره ابلاغ سند:
دفتر وزارتی			

شماره: عتف-آ-۲۲۱۴	آیین نامه یکپارچه مقررات آموزشی دوره های تحصیلی کاردانی، کارشناسی، کارشناسی ارشد، دکتری تخصصی	 جمهوری اسلامی ایران وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
تاریخ: ۱۴۰۲/۴/۲۵		
ویرایش: ۰۱ صفحه: ۲ از: ۱۶		

مقدمه

با استناد به قانون اهداف، وظائف و تشکیلات وزارت علوم، تحقیقات و فناوری مصوب ۱۳۸۳/۵/۱۸ مجلس شورای اسلامی و در راستای حفظ و ارتقاء کیفیت آموزشی در نظام آموزش عالی کشور و تحقق گام دوم انقلاب اسلامی، مرجعیت علمی و مشارکت دانشگاه ها در تمدن سازی با رویکرد حکمتی و دانایی محور، آیین نامه یکپارچه مقررات آموزشی دوره های تحصیلی تدوین شد. این آیین نامه در دو بخش عمومی و اختصاصی همراه با پیوست تعاریف، تنظیم شده است و در سطح کلیه زیرنظام های آموزش عالی، دانشگاه ها و مؤسسات آموزش عالی که به نحوی مسئول پذیرش، آموزش و بالندگی دانشجویان هستند، به اجرا گذاشته می شود.

ماده ۱. هدف

هدف از تدوین این آیین نامه، انتظام بخشیدن به امور تحصیلی دانشجویان از طریق تعیین چارچوب قانونی برای اجرای هماهنگ، یکپارچه و صحیح برنامه های آموزشی و پژوهشی دانشگاه های کشور به منظور تربیت نیروی انسانی متخصص، متعهد، آشنا با علم و آخرین دستاوردهای علمی، و منطبق با نیازهای جامعه، در راستای بهره گیری بهینه از ظرفیت های موجود برای ارتقای سطح کیفی آموزش و پژوهش در دوره های تحصیلی کاردانی، کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری تخصصی است. دوره های تحصیلی «دکتری عمومی رشته دامپزشکی» و «دستکاری دوره های تخصصی»، «کارشناسی ارشد پیوسته»، «دکتری مستقیم» و «دکتری پیوسته» دارای مقررات ویژه خود هستند و از آیین نامه های جداگانه پیروی می کنند.

بخش نخست: مواد عمومی

ماده ۲. شرط ورود به دانشگاه، تأیید شایستگی های علمی و عمومی از طریق پذیرفته شدن در آزمون ورودی (که توسط سازمان سنجش آموزش کشور برگزار می شود) و یا کسب پذیرش از دانشگاه طبق ضوابط و مقررات مصوب وزارت است.

ماده ۳. آموزش در دانشگاه مبتنی بر نظام ترمی-واحدی است.

ماده ۴. دانشگاه موظف است در رشته های مصوب شورای عالی برنامه ریزی آموزشی و دوره های که مجوز آن را از شورای گسترش آموزش عالی وزارت دریافت نموده است، دانشجو بپذیرد و فقط برنامه های آموزشی و درسی را که بر اساس ضوابط ابلاغی وزارت و مصوب شورای عالی برنامه ریزی آموزشی تدوین گردیده است اجرا نماید.

ماده ۵. چگونگی و ترتیب ارائه تمامی دروس هر دوره و هر رشته با رعایت پیش نیاز (تقدم و تاخر) هر درس طبق برنامه درسی مصوب بر عهده دانشگاه است.

تبصره ۱: دانشجو در آخرین نیمسال تحصیلی که منجر به دانش آموختگی می شود، از رعایت مقررات مربوط به این ماده معاف است.

ماده ۶. در صورت به دست نیامدن نمره قبولی در خارج از سنوات مجاز تحصیلی در هر درس یا حذف غیرموجه درس به تشخیص دانشگاه، پرداخت هزینه برای دانشجوی مشمول آموزش رایگان جهت انتخاب مجدد همان درس یا درس جایگزین آن، توسط هیئت امنای دانشگاه تصمیم گیری می شود.

شماره: عتف-آ-۲۲۱۴	آیین نامه یکپارچه مقررات آموزشی دوره های تحصیلی کاردانی، کارشناسی، کارشناسی ارشد، دکتری تخصصی	 جمهوری اسلامی ایران وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
ویرایش: ۰۱		
تاریخ: ۱۴۰۲/۴/۲۵ صفحه: ۳ از: ۱۶		

ماده ۷. شرکت دانشجو در تمام جلسات کلاس درس الزامی است.

تبصره ۱. اگر دانشجو در درسی بیش از ۳/۱۶ جلسات کلاس و یا در جلسه امتحان پایان نیمسال همان درس، غیبت کند، نمره آن درس صفر ثبت می شود. در صورتی که به تشخیص شورای آموزشی دانشگاه، غیبت دانشجو موجه تشخیص داده شود، آن درس صفر و نمره آن، از مجموع درس های آن نیمسال حذف می شود.

تبصره ۲. نظارت بر رعایت نظم و انضباط آموزشی و مقررات دانشگاه توسط دانشجو در کلاس درس بر عهده مدرس درس می باشد. مدرس درس موظف به ثبت حضور و غیاب دانشجویان در هر جلسه و گزارش آن مطابق ضوابط دانشگاه است و دانشگاه موظف است نسبت به ثبت الکترونیکی آمار برگزاری کلاس ها و حضور و غیاب دانشجویان اقدام نماید.

ماده ۸. پیشرفت تحصیلی دانشجو در هر درس، توسط مدرس همان درس و بر اساس حضور، شرکت در فعالیت های کلاسی، انجام تکالیف درس و نتایج امتحانات ارزشیابی می شود.

تبصره ۱. برگزاری آزمون کتبی برای درس های نظری الزامی است.

تبصره ۲. مدرس درس موظف است در چارچوب ضوابط دانشگاه، ظرف مدت حداکثر ۱۰ روز پس از اعلام گزارش نهایی امتحان در دوره کاردانی و کارشناسی و حداکثر ۲۰ روز پس از اعلام گزارش نهایی امتحان در دوره کارشناسی ارشد و دکتری تخصصی، جهت رسیدگی به اعتراضات مکتوب دانشجویان و رفع اشتباهات احتمالی، اقدام به بازبینی اوراق امتحانی درس نماید و نتیجه آن را به دانشجو و دانشگاه اعلام و ثبت نماید. دانشگاه موظف به ایجاد سامانه الکترونیک و نرم افزاری برای اجرایی سازی این تبصره می باشد.

تبصره ۳. مدرس درس موظف است برگه های امتحانی و سایر فعالیت های درسی و مستندات آزمون در هر درس را پس از پایان امتحانات به عنوان سوابق درس تا حداقل یک نیمسال تحصیلی نزد خود نگهداری نماید.

تبصره ۴. نمره هر یک از دروس پس از انقضای مدت مذکور و اعلام به آموزش کل غیر قابل تغییر می باشد. در صورت درخواست مدرس جهت تغییر نمره ثبت شده، دانشگاه مطابق ضوابط مصوب خود با دریافت فرم اصلاح نمره و دلایل اشتباه صورت پذیرفته در ثبت نمره توسط مدرس، مجاز به اصلاح نمره می باشد.

ماده ۹. سقف مدت مجاز تحصیل در هر دوره محدود است و با اتمام سنوات مجاز، امکان تحصیل در آن دوره از دانشجو سلب می شود و دانشجو محروم از ادامه تحصیل می شود.

تبصره ۱. مدت مجاز مرخصی های بدون احتساب سنوات که مطابق ضوابط دانشگاه قابل استفاده برای دانشجو می باشد به شرح زیر است:

- مرخصی زایمان برای هر فرزند (مطابق قانون حمایت از خانواده و جوانی جمعیت مصوب مجلس شورای اسلامی)، یک نیمسال در طول دوره بارداری و حداکثر ۴ نیمسال پس از زایمان برای مادران دانشجو دارای فرزند زیر دو سال؛

- مرخصی پزشکی، حداکثر دو نیمسال تحصیلی؛

- سایر مصادیق مرخصی تحصیلی (مانند مأموریت همسر یا والدین و ...) حداکثر تا دو نیمسال تحصیلی.

ماده ۱۰. دانشجوی متقاضی انصراف از تحصیل، باید درخواست انصراف خود را شخصاً یا از طریق وکیل قانونی خود و بصورت رسمی به آموزش دانشگاه تسلیم کند. دانشجو مجاز است فقط برای یکبار و تا حداکثر دو ماه از تاریخ ارائه درخواست، تقاضای انصراف خود را پس بگیرد. در غیراینصورت، پس از انقضای این مهلت، حکم انصراف از تحصیل وی صادر می شود.

شماره: عتف-آ-۲۲۱۴	آیین نامه یکپارچه مقررات آموزشی دوره های تحصیلی کاردانی، کارشناسی، کارشناسی ارشد، دکتری تخصصی	 جمهوری اسلامی ایران وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
تاریخ: ۱۴۰۲/۴/۲۵		
ویرایش: ۰۱ صفحه: ۴ از: ۱۶		

تبصره ۱: تصمیم گیری در مورد بازگشت به تحصیل دانشجوی منصرف از تحصیل در محدوده سنوات مجاز تحصیلی و به شرط امکان اتمام واحدهای باقیمانده در سنوات مجاز تحصیلی باقیمانده صرفاً بر عهده شورای آموزشی دانشگاه است.

تبصره ۲: عدم انتخاب واحد در هر نیمسال توسط دانشجو به عنوان انصراف از تحصیل بوده و در صورت عدم پی گیری دانشجو و عدم تعیین تکلیف وضعیت آموزشی دانشجو در آن نیمسال تحصیلی، در پایان همان نیمسال تحصیلی در وضعیت دانشجو به عنوان انصراف از تحصیل اعمال می شود.

ماده ۱۱: دانشجویی که در هر نیمسال در یک یا چند درس نمره قبولی کسب نکند، چنانچه در نیمسال های بعدی، درس یا دروس مذکور را با نمره قبولی بگذراند، نمره یا نمره های مردودی قبلی در ریزنمرات تحصیلی دانشجو ثبت شده و این نمره ها در میانگین نیمسال و کل دوره محاسبه می شود.

تبصره ۱: دانشگاه مجاز است با درخواست کتبی دانشجو مبنی بر بلااثر نمودن نمره حداکثر یک درس مردودی از میانگین کل دوره موافقت نماید. نمره مردودی درس مذکور در ریز نمرات ثبت و در میانگین نیمسال تحصیلی محاسبه می شود. درخواست کتبی دانشجو و حذف درس مردودی صرفاً پس از قبولی در آن درس قابل انجام است. گذراندن دروس با استفاده از ماده مذکور، مشروطی دانشجو در نیمسال های قبل را خنثی نمی کند و شورای هدایت استعدادها درخشان وزارت مجاز است دانشجویی را که از این تبصره استفاده می نماید و به واسطه آن حائز شرایط استعداد درخشان می شود را از شمول تسهیلات خود خارج نماید.

تبصره ۲: تسهیلات این ماده شامل دانشجویانی که به دلیل تقلب و یا حکم انضباطی، نمره مردودی دریافت می کنند، نمی شود.

ماده ۱۲: معادل سازی نمرات دروس گذرانده شده برای دانشجویان انصرافی، اخراجی، تغییر رشته ای، انتقالی و یا تغییر رشته توأم با انتقال، با رعایت موارد زیر انجام می شود.

الف) از زمان گذراندن آن درس بیش از ۵ سال نگذشته باشد و حداقل نمره قابل قبول (در دوره کاردانی و کارشناسی ۱۲، در دوره کارشناسی ارشد ۱۴ و در دوره دکتری تخصصی ۱۶) را در دانشگاه یا رشته مبداء کسب کرده باشد.

ب) دروس از دوره یا دوره هایی که منتج به اخذ یک مدرک تحصیلی رسمی شده باشد نمی تواند معادل سازی شود.

ج) به منظور جلوگیری از تضییع حقوق دیگر دانشجویان، دانشگاه بایستی بر اساس شیوه نامه مصوب شورای آموزشی دانشگاه برای معادل سازی نمرات که در زمان درخواست دانشجو، کتبا به وی اطلاع رسانی می کند، ضریب معادل سازی نمرات را بر اساس کیفیت و ویژگی های دانشگاه یا رشته مبداء و مقصد تعیین و اعمال نماید و نمره معادل سازی شده در نمرات دانشگاه مقصد درج شود.

د) به ازای هر ۲۰ واحد از دروس معادل سازی شده ۱ نیمسال از سنوات مجاز تحصیلی دانشجو در دوره کاردانی و کارشناسی کاسته می شود.

ه) برای دانشجوی کارشناسی ارشد به ازاء معادل سازی هر ۱۲ واحد درسی، یک نیمسال تحصیلی از سنوات مجاز تحصیل وی کسر می شود.

ماده ۱۳: برنامه ریزی و تصمیم گیری درباره تقویم آموزشی، چگونگی اعلام و ثبت نمره، زمان حذف و اضافه، حذف اضطراری دروس، نحوه اعتراض به نتایج امتحانات، تاریخ تجدید نظر و دیگر موضوعات اجرایی، طبق شیوه نامه اجرایی دانشگاه موضوع ماده ۵۱ این آیین نامه انجام می شود.

شماره: عتف-آ-۲۲۱۴	آیین نامه یکپارچه مقررات آموزشی دوره های تحصیلی کاردانی، کارشناسی، کارشناسی ارشد، دکتری تخصصی	 جمهوری اسلامی ایران وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
تاریخ: ۱۴۰۲/۴/۲۵		
ویرایش: ۰۱ صفحه: ۵ از: ۱۶		

بخش دوم: مواد اختصاصی

الف- دوره های تحصیلی کاردانی و کارشناسی (پیوسته و ناپیوسته)

ماده ۱۴. مدت مجاز تحصیل در دوره های تحصیلی کاردانی (پیوسته و ناپیوسته) و کارشناسی ناپیوسته ۴ نیمسال و در دوره کارشناسی پیوسته ۸ نیمسال است.

تبصره ۱. دانشگاه اختیار دارد، مدت مجاز را برای دوره کاردانی (پیوسته و ناپیوسته) و کارشناسی ناپیوسته حداکثر ۱ نیمسال و برای دوره کارشناسی پیوسته حداکثر تا ۲ نیمسال افزایش دهد.

تبصره ۲: در صورت افزایش سنوات موضوع تبصره ۱ این ماده و موجه نبودن آن از نظر دانشگاه، پرداخت هزینه برای دانشجوی مشمول آموزش رایگان جهت سنوات غیرمجاز، توسط هیئت امنای دانشگاه تصمیم گیری می شود.

تبصره ۳. نیمسال هایی که دانشجو بابت افزایش سنوات، شهریه پرداخت می کند از مدت تعهد خدمت آموزش رایگان وی کسر می شود.

تبصره ۴. حداقل مدت مجاز برای دانش آموختگی در دوره کارشناسی پیوسته ۶ نیمسال تحصیلی می باشد.

ماده ۱۵. تحصیل همزمان دانشجوی دوره کاردانی و کارشناسی به شیوه حضوری در کلیه دانشگاه ها (دولتی و غیردولتی) و کلیه دوره های تحصیلی ممنوع است.

تبصره ۱. دانشجوی دوره کارشناسی می تواند همزمان در شیوه های غیرحضوری کاردانی و کارشناسی که منتهی به مدرک تحصیلی رسمی می شود، تحصیل کند.

تبصره ۲. تحصیل همزمان دانشجویان استعدادهای درخشان دوره کارشناسی بر اساس مصوبات شورای هدایت استعدادهای درخشان وزارت انجام می شود.

ماده ۱۶. نمره ارزشیابی از هر درس به صورت عددی از صفر تا ۲۰ محاسبه می شود و حداقل نمره قبولی در هر درس ۱۰ و میانگین کل قابل قبول در هر نیمسال ۱۲ است و چنانچه میانگین نمرات دانشجو در هر نیمسال تحصیلی کمتر از ۱۲ باشد؛ آن نیمسال، مشروط تلقی می شود. چنانچه دانشجو در دوره کاردانی و کارشناسی ناپیوسته دو نیمسال و در دوره کارشناسی پیوسته ۳ نیمسال اعم از متوالی یا متناوب، مشروط شود از ادامه تحصیل محروم می شود.

تبصره ۱. تعداد واحدهای درسی قابل اخذ توسط دانشجو و شرایط آن در نیمسال پس از مشروطی مطابق ضوابط دانشگاه مندرج در شیوه نامه اجرایی دانشگاه (موضوع ماده ۵۱ آیین نامه) و با رعایت مفاد ماده ۱۷ این آیین نامه انجام می شود.

ماده ۱۷. انتخاب حداقل ۱۲ واحد درسی در هر نیمسال تحصیلی برای دانشجو الزامی است.

تبصره ۱. حداکثر واحد درسی قابل اخذ در هر نیمسال تحصیلی ۲۰ واحد و در بازه تابستان ۶ واحد است.

تبصره ۲. اگر میانگین نمرات دانشجویی در نیمسال تحصیلی حداقل ۱۷ باشد، با تایید گروه آموزشی در نیمسال تحصیلی بعد می تواند حداکثر تا ۲۴ واحد درسی اخذ نماید.

تبصره ۳. در نیمسال تحصیلی آخر که دانشجو صرفاً ۲۴ واحد درسی باقیمانده دارد می تواند صرف نظر از میانگین کل (کمتر از ۱۰ نباشد) و مشروطی، ۲۴ واحد درسی را اخذ نماید.

شماره: عتف-آ-۲۲۱۴	آیین نامه یکپارچه مقررات آموزشی دوره های تحصیلی کاردانی، کارشناسی، کارشناسی ارشد، دکتری تخصصی	 جمهوری اسلامی ایران وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
تاریخ: ۱۴۰۲/۴/۲۵		
ویرایش: ۰۱ صفحه: ۶ از: ۱۶		

تبصره ۴. در شرایط خاص که دانشجو با گذراندن حداکثر ۸ واحد درسی دانش آموخته می شود، با تایید گروه آموزشی، می تواند واحدهای مذکور را در بازه تابستان اخذ کند.

تبصره ۵. بازه تابستان، به عنوان نیمسال تحصیلی محسوب نمی شود. نمرات دروسی که دانشجو در بازه تابستان می گذراند، تنها در میانگین کل دانشجو محاسبه می شود و نمرات کسب شده در بازه تابستان، مشمول ضوابط مشروطی این آیین نامه یا تبصره ۲ این ماده نمی شود.

تبصره ۶: نمرات دانشجو در نیمسالی که الزاماً کمتر از ۱۲ واحد انتخاب می کند و کسر بودن واحدها خارج از اراده اوست، همانند دروس بازه تابستانی در میانگین کل او محاسبه می شود و چنانچه میانگین نیمسال کمتر از ۱۲ کسب کند آن نیمسال جزو مشروطی محسوب نمی شود و همچنین در صورت کسب میانگین بالای ۱۷ مشمول تبصره ۲ همین ماده نمی شود. ولی آن نیمسال جزو حداکثر مدت مجاز تحصیل دانشجو محسوب می شود.

تبصره ۷. دانشجو نمی تواند همزمان از مفاد تبصره ۳ و ۴ این ماده استفاده کند.

تبصره ۸. در صورتی که دانشجو برای دانش آموختگی حداکثر دو درس نظری تا سقف ۴ واحد درسی باقیمانده داشته باشد، با تایید گروه آموزشی می تواند آن دو درس را به صورت معرفی به استاد در آن نیمسال تحصیلی یا بازه تابستان اخذ کند.

تبصره ۹. چنانچه دانشجو قبلاً یک درس عملی - نظری را اخذ ولی نمره قبولی کسب نکرده است اما دوره عملی آن درس را گذرانده باشد، می تواند با رعایت مفاد تبصره ۸ این ماده بخش نظری آن درس را بصورت معرفی به استاد اخذ نماید.

ماده ۱۸: دانشجو می تواند در صورت موافقت دانشگاه، یک هفته قبل از شروع امتحانات پایان نیمسال، صرفاً یک درس نظری را در بازه زمانی تعیین شده توسط دانشگاه، حذف کند.

تبصره ۱. در صورتی که دانشگاه به هر دلیل با حذف واحدهای درسی دانشجو موافقت کند و این امر منجر به کاهش تعداد واحدهای دانشجو از حدنصاب شود، آن نیمسال به عنوان یک نیمسال کامل جزو سنوات تحصیلی وی محسوب می شود. چنانچه در این نیمسال، دانشجو میانگین کمتر از ۱۲ را کسب کند آن نیمسال جزو مشروطی محسوب نمی شود و همچنین در صورت کسب میانگین بالای ۱۷ مشمول تبصره ۲ ماده ۱۷ نمی شود.

تبصره ۲. در صورت اخذ مجدد درس موضوع این ماده و عدم تائید عذر موجه دانشجو توسط دانشگاه، پرداخت هزینه برای دانشجوی مشمول آموزش رایگان جهت اخذ مجدد این درس، توسط هیئت امنای دانشگاه تصمیم گیری می شود.

ماده ۱۹. دانشجو می تواند با رعایت سنوات مجاز تحصیل، در دوره کاردانی و کارشناسی ناپیوسته، یک نیمسال و در دوره کارشناسی پیوسته تا دو نیمسال با تقاضای کتبی و موافقت دانشگاه از مرخصی تحصیلی با احتساب در سنوات مجاز تحصیلی استفاده نماید.

ماده ۲۰. دانشجوی دوره های کاردانی ناپیوسته و کارشناسی پیوسته می تواند در صورت دارا بودن شرایط زیر «در همان دانشگاه» و در صورت موافقت دانشگاه، مشروط به امکان ادامه تحصیل در «سنوات مجاز باقیمانده»، رشته تحصیلی خود را تغییر دهد.

۱. نمره اکتسابی دانشجو در آزمون سراسری گروه آزمایشی ذی ربط از نمره خام آخرین فرد پذیرفته شده در آن رشته/گرایش در دانشگاه و در سال پذیرش (با تایید سازمان سنجش آموزش کشور)، کمتر نباشد.

۲. ادامه تحصیل متقاضی در رشته قبلی از نظر مقررات آموزشی بلامانع باشد.

 جمهوری اسلامی ایران وزارت علوم، تحقیقات و فناوری	آیین نامه یکپارچه مقررات آموزشی دوره های تحصیلی کاردانی، کارشناسی، کارشناسی ارشد، دکتری تخصصی	شماره: عتف-آ-۲۲۱۴	ویرایش: ۰۱ تاریخ: ۱۴۰۲/۴/۲۵	صفحه: ۷ از: ۱۶

۳. حداقل ۱/۶ و حداکثر ۲/۳ واحدهای درسی دوره را گذرانده باشد.

۴. دانشجو در هر دوره تحصیلی فقط یک بار می تواند با رعایت ضوابط تغییر رشته دهد.

تبصره ۱. تغییر رشته یا گرایش در دوره کاردانی پیوسته و کارشناسی ناپیوسته، فقط در رشته ها یا گرایش های همان مجموعه امتحانی مجاز است.

تبصره ۲. در صورت تغییر رشته، معادل سازی دروس مطابق با ضوابط ماده ۱۲ این آیین نامه قابل انجام است.

تبصره ۳. تغییر رشته دانشجویی که پذیرش وی در دوره تحصیلی از طریق بدون آزمون (پذیرش با سوابق تحصیلی) باشد به رشته هایی که پذیرش در آنها از طریق آزمون سراسری صورت گرفته باشد (پذیرش با آزمون)، ممنوع است.

ماده ۲۱. تغییر رشته یا انتقال دانشجو از دانشگاه غیردولتی به دولتی، از شهریه پرداز به رایگان، از غیرحضوری به نیمه حضوری و حضوری، و از نیمه حضوری به حضوری، از پذیرش سوابق تحصیلی به پذیرش با آزمون ممنوع است ولی عکس آن مجاز است.

ماده ۲۲. دانشگاه موظف است در تحقق رویکرد شاگرد پروری و نقش مربیگری اعضای هیئت علمی برای هدایت تحصیلی دانشجویان از زمان پذیرش، یکی از اعضای هیئت علمی مرتبط با رشته تحصیلی دانشجو را به عنوان «راهنمای (مشاور) آموزشی» به صورت رسمی تعیین و بر اساس شیوه نامه مصوب وزارت که به همین منظور ابلاغ می شود، اقدام نماید.

ماده ۲۳. در صورتی که دانشجوی منصرف یا محروم از تحصیل در دوره کارشناسی پیوسته حداقل ۶۸ واحد درسی (شامل حداکثر ۱۰ واحد دروس عمومی) را با نمره قبولی بگذراند و میانگین کل واحدهای گذرانده شده وی ۱۲ یا بالاتر باشد، می تواند مدرک دوره کاردانی همان رشته را دریافت کند. در غیر این صورت به چنین دانشجویی و همچنین به دانشجوی منصرف یا محروم از تحصیل در دوره کاردانی و کارشناسی ناپیوسته، فقط یک گواهی مبنی بر تعداد واحدهای گذرانده شده داده می شود.

تبصره ۱. در رشته های فنی و مهندسی واژه «مهندسی» از عنوان رشته برای دانشجویان مشمول دریافت کاردانی بین مقطعی حذف می شود. مگر در موارد استثناء که کلمه مهندسی از ارکان اصلی رشته می باشد (مانند رشته مهندسی پزشکی).

تبصره ۲. در صورتی که دانشجو تعداد بیش از ۶۸ واحد درسی را گذرانده باشد، ضمن رعایت مفاد این ماده، نمرات دروسی در میانگین محاسبه می شود که تاثیر مثبت داشته باشد.

تبصره ۳. مدرک کاردانی حسب تقاضای رسمی دانشجو و صرف نظر از وجود دوره کاردانی مصوب در آن رشته یا مجری بودن دانشگاه محل تحصیل دانشجو، صادر می شود.

ماده ۲۴. ملاک دانش آموختگی برای دوره های کاردانی پیوسته و ناپیوسته، کارشناسی پیوسته و ناپیوسته، گذراندن کلیه واحدهای دوره و داشتن میانگین کل حداقل ۱۲ در پایان دوره است.

تبصره ۱: چنانچه میانگین کل دانشجوی کاردانی یا کارشناسی پس از گذراندن تمام واحدهای درسی دوره کمتر از ۱۲ باشد، تنها یک نیمسال «با رعایت سقف مجاز سنوات تحصیلی» به وی فرصت داده می شود تا مجدداً با انتخاب حداکثر ۱۶ واحد از درس های تخصصی و پایه که در آن نمره قبولی بین ۱۰ تا ۱۲ را کسب کرده است، میانگین کل دوره را به حداقل ۱۲ برساند تا امکان دانش آموختگی بیابد در غیر این صورت دانشجو از ادامه تحصیل محروم می شود. پرداخت هزینه این دروس برای دانشجویان مشمول آموزش رایگان، توسط هیئت امنای دانشگاه تصمیم گیری

 جمهوری اسلامی ایران وزارت علوم، تحقیقات و فناوری	آیین نامه یکپارچه مقررات آموزشی دوره های تحصیلی کاردانی، کارشناسی، کارشناسی ارشد، دکتری تخصصی	شماره: عتف-آ-۲۲۱۴	ویرایش: ۰۱ تاریخ: ۱۴۰۲/۴/۲۵	صفحه: ۸ از: ۱۶

می شود.

ماده ۲۵. تاریخ دانش آموختگی، زمان ثبت آخرین نمره درس دانشجو در آموزش دانشگاه است.

ب- دوره کارشناسی ارشد

ماده ۲۶. مدت مجاز تحصیل در دوره کارشناسی ارشد ۴ نیمسال تحصیلی است و تحصیل در این دوره تمام وقت است.

تبصره ۱. مدت مجاز تحصیل می تواند تا حداکثر ۱ نیمسال تحصیلی با تأیید دانشگاه افزایش یابد.

تبصره ۲: در صورت افزایش سنوات موضوع تبصره ۱ این ماده و موجه نبودن آن از نظر دانشگاه، پرداخت هزینه برای دانشجوی مشمول آموزش رایگان جهت سنوات غیرمجاز، توسط هیئت امنای دانشگاه تصمیم گیری می شود.

ماده ۲۷. دانشجو می تواند در صورت تأیید دانشگاه با احتساب سنوات تحصیل، یک نیمسال از مرخصی تحصیلی استفاده کند.

ماده ۲۸. تحصیل همزمان دانشجوی دوره کارشناسی ارشد در کلیه شیوه های آموزشی و در کلیه دوره های تحصیلی دانشگاه ها (دولتی و غیردولتی) ممنوع است.

ماده ۲۹. نمره ارزشیابی هر درس به صورت عددی از صفر تا ۲۰ محاسبه می شود و حداقل نمره قبولی در هر درس ۱۲ است. میانگین قابل قبول در هر نیمسال ۱۴ است و چنانچه میانگین نمرات دانشجو در هر نیمسال تحصیلی کمتر از ۱۴ باشد دانشجو در آن نیمسال مشروط تلقی می شود. ۲ نیمسال مشروطی اعم از متوالی یا متناوب، در دوره کارشناسی ارشد منجر به محرومیت از تحصیل دانشجو می شود.

ماده ۳۰. اخذ حداقل ۸ واحد درسی تا حداکثر ۱۴ واحد درسی در هر نیمسال تحصیلی توسط دانشجو الزامی است.

تبصره ۱. دانشجو در نیمسال آخر تحصیلی از شرط اخذ حداقل واحد آموزشی معاف است.

تبصره ۲. در صورتی که دانشگاه به هر دلیل با حذف واحدهای درسی دانشجو موافقت کند و این امر منجر به کاهش تعداد واحدهای دانشجو از حدنصاب شود، آن نیمسال به عنوان یک نیمسال کامل جزو سنوات تحصیلی وی محسوب می شود. اما در مشروط شدن دانشجو بی تاثیر است.

ماده ۳۱. در شرایط اضطرار، حذف یک درس با درخواست کتبی دانشجو و تأیید دانشگاه، قبل از شروع امتحانات و با رعایت و احتساب آن نیمسال در سنوات تحصیلی امکان پذیر است.

ماده ۳۲. دانشجو موظف است مطابق با ضوابط دانشگاه تا قبل از شروع نیمسال سوم تحصیلی، استاد راهنما و پیشنهاد (پروپوزال) خود را (با نظر استاد راهنما) به تصویب دانشگاه برساند. در صورت عدم تصویب پیشنهاد در موعد مقرر در دانشگاه، دانشجو مشمول امتیازات تبصره ۲ ماده ۲۶ این آیین نامه نمی شود و سنوات دانشجو موضوع تبصره ۲ ماده ۲۶ موجه قلمداد نمی شود. چنانچه دانشجو تا پایان نیمسال تحصیلی چهارم پیشنهاد خود را به تصویب دانشگاه نرساند، از ادامه تحصیل محروم می شود.

ماده ۳۳. چنانچه دانشجو در رشته یا گرایشی غیرمرتبط با رشته دوره کارشناسی خود مطابق ضوابط وزارت پذیرفته شود ملزم به گذراندن حداکثر ۱۲ واحد درسی جبرانی طبق نظر گروه آموزشی است. پرداخت هزینه توسط دانشجو (اعم از روزانه یا شهریه پرداز) برای دروس جبرانی توسط هیئت امنای دانشگاه تصمیم گیری می شود.

شماره: عتف-آ-۲۲۱۴	آیین نامه یکپارچه مقررات آموزشی دوره های	 جمهوری اسلامی ایران وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
ویرایش: ۰۱	تحصیلی کاردانی، کارشناسی، کارشناسی ارشد،	
تاریخ: ۱۴۰۲/۴/۲۵	دکتری تخصصی	
صفحه: ۹ از: ۱۶		

تبصره ۱. گروه آموزشی مربوطه، درس و تعداد واحد آن را بر اساس میزان مرتبط بودن رشته تحصیلی تعیین می کند.

تبصره ۲. دانشجو بایستی دروس جبرانی را با حضور در کلاس های دایر دوره کارشناسی (همان دانشگاه یا به صورت مهمانی) بگذراند و دانشگاه نمی تواند برای این دروس کلاس جدید برگزار نماید.

ماده ۳۴. «تغییر رشته» یا «انتقال» دانشجوی دوره کارشناسی ارشد در همان دانشگاه یا سایر دانشگاه ها (دولتی و غیردولتی) ممنوع است. اما تغییر گرایش فقط در همان مجموعه امتحانی و در صورت کسب نمره مجاز در آزمون مطابق اعلام سازمان سنجش آموزش کشور با تأیید دانشگاه و در همان دانشگاه با تأیید دانشگاه مجاز می باشد.

ماده ۳۵. دانشجو پس از انجام کار تحقیقاتی خود و تدوین پایان نامه و تأیید استاد راهنما، مجاز است در حضور هیئت داوران از پایان نامه خود دفاع کند.

ماده ۳۶. نمره پایان نامه در میانگین کل محاسبه نمی شود و ارزشیابی آن به صورت کیفی و به شرح زیر انجام می شود:

- مردود (کمتر از ۱۴)

- قبول با درجه؛ متوسط (۱۵/۹۹ - ۱۴)، خوب (۱۷/۹۹ - ۱۶)، خیلی خوب (۱۸/۹۹ - ۱۸) و یا عالی (۲۰ - ۱۹)

تبصره ۱: تغییر نمره پایان نامه که توسط هیئت داوران تأیید شده است توسط سایر مراجع دانشگاه، به هیچ عنوان مجاز نیست.

تبصره ۲. حداکثر زمان اصلاح پایان نامه پس از برگزاری جلسه دفاع و اخذ نمره قبولی توسط دانشجو، ۳ ماه می باشد. هیئت داوران موظف است در جلسه دفاع، برای شرایطی که دانشجو اصلاحات را انجام ندهد یا اصلاحات توسط استاد راهنما تأیید نشود، نحوه ارائه نمره نهایی و قبولی یا عدم قبولی پایان نامه را تعیین تکلیف کند.

تبصره ۳. چنانچه ارزشیابی پایان نامه مردود اعلام شود، با تأیید هیئت داوران حداکثر یک نیمسال تحصیلی به دانشجو اجازه داده می شود تا پس از اعمال نظرات اصلاحی هیئت داوران، یک بار دیگر در جلسه دفاع شرکت و از پایان نامه خود دفاع کند. در صورت عدم موفقیت دانشجو در دفاع از پایان نامه در بار دوم، دانشجو از ادامه تحصیل محروم می شود.

ماده ۳۷. ملاک دانش آموختگی، گذراندن همه واحدهای درسی دوره، کسب میانگین کل حداقل ۱۴ و موفقیت در دفاع از پایان نامه است.

تبصره ۱. چنانچه میانگین کل نمرات دانشجوی کارشناسی ارشد پس از گذراندن تمام واحدهای درسی دوره کمتر از ۱۴ باشد، اجازه دفاع از پایان نامه را ندارد و تنها یک نیمسال «با رعایت سقف مجاز سنوات تحصیلی» به وی فرصت داده می شود تا مجدداً با انتخاب حداکثر ۸ واحد از درس هایی که در آن نمره بین ۱۲ تا ۱۴ را کسب کرده است، میانگین کل دوره را به استثنای پایان نامه به حداقل ۱۴ برساند تا به وی اجازه دفاع از پایان نامه داده شود. در غیر این صورت، دانشجو از ادامه تحصیل محروم می شود.

تبصره ۲. در صورتی که دانشجو با اتمام سنوات تحصیلی موفق به دفاع از پایان نامه نشود از ادامه تحصیل محروم می شود.

تبصره ۳. در رشته هایی که در برنامه درسی آنها، پایان نامه پیش بینی نشده است، از تبصره فوق مستثنی هستند و شرط موفقیت در دفاع از پایان نامه، از شروط ملاک دانش آموختگی دانشجویان آن رشته حذف می گردد.

تبصره ۴. دانشگاه می تواند به دانشجویی که به هر دلیل نتواند در سنوات مجاز، دوره تحصیلی را به پایان برساند، برابر ضوابط فقط گواهی گذراندن واحدهای درسی را اعطا کند.

شماره: عتف-آ-۲۲۱۴	آیین‌نامه یکپارچه مقررات آموزشی دوره‌های	 جمهوری اسلامی ایران وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
ویرایش: ۰۱	تحصیلی کاردانی، کارشناسی، کارشناسی ارشد، دکتری تخصصی	
تاریخ: ۱۴۰۲/۴/۲۵	صفحه: ۱۰ از: ۱۶	

تبصره ۵. تاریخ دانش‌آموختگی، روز دفاع و کسب درجه قبولی از پایان‌نامه است.

ماده ۳۸. چنانچه دانشجو در حین تحصیل و انجام پژوهش و تدوین پایان‌نامه مرتکب تخلف علمی (جعل، تقلب، کپی‌برداری و دیگر مصادیق) شود و تخلف او از سوی کارگروه اخلاق در پژوهش دانشگاه اثبات گردد با رعایت ضوابط تعیین شده توسط کارگروه مذکور و متناسب با میزان تخلف، تصمیم‌گیری در مورد دانشجوی خاطی توسط دانشگاه انجام می‌شود.

تبصره ۱. در صورت احراز و اثبات تخلف علمی دانشجو پس از اتمام تحصیلات از سوی کارگروه اخلاق در پژوهش دانشگاه با رعایت ضوابط تعیین شده توسط کارگروه مذکور، تخلف مذکور بررسی و متناسب با میزان تخلف، تصمیم‌گیری در مورد دانشجوی خاطی توسط دانشگاه انجام می‌شود.

ج- دوره دکتری تخصصی

ماده ۳۹. مدت مجاز تحصیل در دوره دکتری تخصصی حداقل ۶ و حداکثر ۸ نیمسال تحصیلی است و تحصیل در این دوره به صورت تمام وقت است.

تبصره ۱. مدت مجاز تحصیل می‌تواند تا حداکثر دو نیمسال تحصیلی به شرط تایید دانشگاه افزایش یابد.

تبصره ۲: در صورت افزایش سنوات موضوع تبصره ۱ و موجه نبودن آن از نظر دانشگاه، پرداخت هزینه برای دانشجوی مشمول آموزش رایگان جهت سنوات غیرمجاز، توسط هیئت امنای دانشگاه تصمیم‌گیری می‌شود.

تبصره ۳. تحصیل همزمان دانشجوی دوره دکتری تخصصی در کلیه شیوه‌های آموزشی و در کلیه دوره‌های تحصیلی دانشگاه‌ها (دولتی و غیردولتی) ممنوع است.

ماده ۴۰. نمره ارزشیابی از هر درس به صورت عددی از صفر تا ۲۰ محاسبه می‌شود. حداقل نمره قبولی در هر درس ۱۴ و میانگین کل قابل قبول پس از گذراندن تمام واحدهای آموزشی ۱۶ است.

تبصره ۱. در صورتی که دانشجو به هر دلیل نتواند درسی را بگذراند، و درس مذکور مجدداً در دانشگاه ارائه نشود، می‌تواند با نظر گروه آموزشی، درس دیگری را جایگزین نماید. نمره درس مردودی در ریز نمرات ثبت می‌شود و در میانگین نیمسال و کل محاسبه می‌شود.

ماده ۴۱. برای ورود به مرحله ارزیابی جامع، کسب میانگین کل حداقل ۱۶ و احراز بسندگی زبان خارجی مطابق شیوه نامه ابلاغی معاونت آموزشی وزارت الزامی است.

تبصره ۱. حداقل نمره قبولی در ارزیابی جامع، ۱۶ است. در غیر این صورت، دانشجو مجاز است، صرفاً یکبار دیگر در ارزیابی جامع شرکت کند و آن را با موفقیت بگذراند. در صورت عدم کسب نمره، امکان ادامه تحصیل از دانشجو سلب می‌شود.

تبصره ۲. چنانچه میانگین کل نمرات دانشجوی دکتری تخصصی پس از گذراندن تمام واحدهای درسی دوره کمتر از ۱۶ باشد اجازه ورود به مرحله ارزیابی جامع را ندارد و تنها یک نیمسال «با رعایت سقف مجاز سنوات تحصیلی» به وی فرصت داده می‌شود تا مجدداً با انتخاب حداکثر ۶ واحد از درس‌هایی که در آن نمره بین ۱۴ تا ۱۶ را کسب کرده است، میانگین کل دوره را به حداقل ۱۶ برساند تا به وی اجازه ورود به ارزیابی جامع داده شود. در غیر این صورت، دانشجو از

 جمهوری اسلامی ایران وزارت علوم، تحقیقات و فناوری	آیین نامه یکپارچه مقررات آموزشی دوره های تحصیلی کاردانی، کارشناسی، کارشناسی ارشد، دکتری تخصصی	شماره: عتف-آ-۲۲۱۴
		ویرایش: ۰۱ تاریخ: ۱۴۰۲/۴/۲۵
		صفحه: ۱۱ از: ۱۶

ادامه تحصیل محروم می شود.

ماده ۴۲. «تغییر رشته» یا «انتقال» یا «تغییر گرایش» دانشجوی دوره دکتری تخصصی در همان دانشگاه یا سایر دانشگاه ها (دولتی و غیردولتی) ممنوع است.

ماده ۴۳. دانشجو موظف است مطابق با ضوابط دانشگاه تا قبل از شروع نیمسال سوم تحصیلی، استاد راهنما و موضوع رساله خود را (با نظر استاد راهنما) به تصویب گروه آموزشی برساند. در صورت عدم تعیین استاد راهنما و موضوع رساله در موعد مقرر در گروه آموزشی، دانشجو مشمول امتیازات تبصره ۲ ماده ۳۹ این آیین نامه نمی شود و سنوات دانشجو موضوع تبصره ۲ ماده ۳۹ موجه قلمداد نمی شود.

ماده ۴۴. تصویب پیشنهاد رساله در دانشگاه پس از گذراندن موفقیت آمیز ارزیابی جامع، شرط لازم برای اجرای رساله در دوره دکتری تخصصی است.

تبصره ۱. رویکردها و سیاست های کلان برای جهت دهی به محورهای مطالعاتی و تحقیقاتی دانشجویان در انتخاب موضوع و نگارش رساله از سوی معاونت پژوهش و فناوری دانشگاه تعیین و ضوابط و شرایط اختصاصی انجام آن در قالب رساله را شورای آموزشی دانشگاه تصویب می کند.

تبصره ۲. دانشگاه مجاز است موارد زیر را به عنوان جانشین آزمون جامع از دانشجو بپذیرد و نمره آن را بر اساس ضوابط مندرج در شیوه نامه اجرایی موضوع ماده ۵۱ این آیین نامه ثبت نماید:

- در صورت کسب میانگین کل ۱۸ و بالاتر توسط دانشجو به شرط عدم مردودی در دروس گذرانده شده
- کسب میانگین کل ۱۷ و بالاتر و انتشار یک مقاله علمی در پایگاه های معتبر بین المللی در دوران تحصیل دکتری تخصصی با وابستگی دانشگاه محل تحصیل دوره دکتری و تا پیش از زمان آزمون جامع
- کسب میانگین کل ۱۷ و بالاتر و ثبت یک اختراع داخلی یا بین المللی در مراجع ثبت اختراع معتبر در دوران تحصیل دکتری تخصصی تا پیش از زمان آزمون جامع

ماده ۴۵. دانشجوی دوره دکتری تخصصی مجاز است علاوه بر استاد راهنمای اصلی، استاد راهنمای دوم نیز داشته باشد. استاد راهنمای اول به درخواست دانشجو و از میان اعضای هیئت علمی دارای شرایط دانشگاه محل تحصیل و با مرتبه علمی حداقل استادیاری با تأیید گروه آموزشی تعیین می شود. انتخاب استاد راهنمای دوم و استاد/استادان مشاور به پیشنهاد استاد راهنمای اول و تأیید گروه آموزشی از میان اعضای هیئت علمی یا افراد دارای صلاحیت با تخصص مرتبط در جامعه و صنعت، امکان پذیر است.

ماده ۴۶. دانشجو مجاز است در زمان تدوین رساله دکتری و برای ادامه فعالیت های پژوهشی خود طبق آیین نامه مصوب وزارت در مدت مجاز تحصیل با عنوان فرصت تحقیقاتی در یکی از دانشگاه های داخلی یا خارجی با رعایت ضوابط و مقررات مشغول به فعالیت شود.

ماده ۴۷. دانشجو پس از تدوین رساله و مشروط بر تأیید استاد/استادان راهنما از حداقل کفایت دستاوردهای علمی، مجاز است در حضور هیئت داوران از رساله خود دفاع کند.

تبصره ۱. محدوده شاخص های کفایت دستاوردهای علمی با رعایت تبصره ۲ و ۳ همین ماده توسط معاونت آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشگاه و با مشارکت معاونت پژوهش و فناوری دانشگاه تعیین و پس از تصویب در شورای آموزشی دانشگاه قابل اجرا است.

شماره: عتف-آ-۲۲۱۴	آیین نامه یکپارچه مقررات آموزشی دوره های	 جمهوری اسلامی ایران وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
ویرایش: ۰۱	تحصیلی کاردانی، کارشناسی، کارشناسی ارشد،	
تاریخ: ۱۴۰۲/۴/۲۵ صفحه: ۱۲ از: ۱۶	دکتری تخصصی	

تبصره ۲: در تعیین شاخص های کفایت دستاوردهای علمی موضوع تبصره ۱ این ماده با توجه به اهمیت انتشار دستاوردهای علمی و مرجعیت علمی کشور، چاپ دو مقاله علمی پژوهشی یا مروری معتبر و مستخرج از رساله در نشریات با درجه الف و ب مورد تأیید معاونت پژوهشی وزارت یا نشریات نمایه شده بین المللی معتبر مورد تأیید دانشگاه و یا ثبت اختراع خارجی در دفاتر بین المللی ثبت اختراع معتبر مورد تأیید دانشگاه الزامی است. دانشگاه می تواند مواردی همچون نظریه پردازی، چاپ کتاب، ثبت اختراع داخلی در مراجع رسمی ثبت اختراع کشور را در چارچوب سازوکار پیش بینی شده در تبصره ۱ همین ماده جایگزین مقاله دوم پذیرفته شده نماید.

تبصره ۳: اخذ کد DOI یا DOR (ویژه مقالات علمی پژوهشی مجلات علمی داخل کشور) معادل چاپ مقاله محسوب می شود.

ماده ۴۸. نمره رساله در میانگین کل محاسبه نمی شود و ارزشیابی آن به صورت کیفی و به شرح زیر انجام می شود:

- مردود (کمتر از ۱۶)؛

- قبول با درجه؛ خوب (۱۶ تا ۱۷/۹۹)، خیلی خوب (۱۸ تا ۱۸/۹۹) و یا عالی (۱۹ تا ۲۰).

تبصره ۱. چنانچه ارزشیابی رساله، مردود اعلام شود، با تأیید هیئت داوران حداکثر یک نیمسال تحصیل به دانشجو اجازه داده می شود تا پس از اعمال نظرات اصلاحی هیئت داوران، یک بار دیگر در جلسه دفاع شرکت و از رساله خود دفاع کند. در صورت عدم موفقیت دانشجو در دفاع از رساله در بار دوم، دانشجو از ادامه تحصیل محروم می شود.

تبصره ۲. حداکثر زمان اصلاح رساله پس از برگزاری جلسه نهایی دفاع و اخذ نمره قبولی توسط دانشجو، ۳ ماه می باشد. هیئت داوران موظف است در جلسه دفاع، برای شرایطی که دانشجو اصلاحات را انجام ندهد یا اصلاحات توسط استاد راهنما تأیید نشود، نحوه ارائه نمره نهایی و قبولی یا عدم قبولی رساله را تعیین تکلیف کند.

تبصره ۳. دانشجویی که در سنوات مجاز تحصیلی با موفقیت از رساله خود دفاع نکند، با رعایت ضوابط مربوط فقط گواهی گذراندن واحدهای درسی را دریافت می کند.

ماده ۴۹. ملاک دانش آموختگی، گذراندن همه واحدهای درسی دوره، داشتن میانگین کل حداقل ۱۶ و موفقیت در دفاع از رساله است.

تبصره ۱. تاریخ دانش آموختگی، روز دفاع با کسب درجه قبولی از رساله است.

ماده ۵۰. چنانچه دانشجو در حین تحصیل و انجام پژوهش و تدوین رساله مرتکب تخلف علمی (جعل، تقلب، کپی برداری و دیگر مصادیق) شود و تخلف او از سوی کارگروه اخلاق در پژوهش دانشگاه اثبات گردد با رعایت ضوابط تعیین شده توسط کارگروه مذکور و متناسب با میزان تخلف، تصمیم گیری در مورد دانشجوی خاطی توسط دانشگاه انجام می شود.

تبصره ۱. در صورت احراز و اثبات تخلف علمی دانشجو پس از اتمام تحصیلات از سوی کارگروه اخلاق در پژوهش دانشگاه با رعایت ضوابط تعیین شده توسط کارگروه مذکور، تخلف مذکور بررسی و متناسب با میزان تخلف، تصمیم گیری در مورد دانشجوی خاطی توسط دانشگاه انجام می شود.

ماده ۵۱. دانشگاه هایی که همزمان دارای هیئت امنا و هیئت ممیزه مستقل می باشند موظف هستند حداکثر تا پیش از شروع سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۳ نسبت به تدوین شیوه نامه اجرایی آیین نامه اقدام نمایند و آن را جهت اجرا ابلاغ نمایند و یک رونوشت از شیوه نامه اجرایی را به معاونت آموزشی وزارت ارسال نمایند.

تبصره ۱. دانشگاه آزاد اسلامی، دانشگاه پیام نور، دانشگاه جامع علمی کاربردی، دانشگاه فنی و حرفه ای و دانشگاه فرهنگیان

شماره: عتف-آ-۲۲۱۴	آیین نامه یکپارچه مقررات آموزشی دوره های	 جمهوری اسلامی ایران وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
ویرایش: ۰۱	تحصیلی کاردانی، کارشناسی، کارشناسی ارشد،	
تاریخ: ۱۴۰۲/۴/۲۵	دکتری تخصصی	

موظف می باشند شیوه نامه اجرایی این آیین نامه را حداکثر تا پیش از شروع سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۲ در سازمان مرکزی خود تدوین و جهت اجرا ابلاغ نمایند و یک رونوشت از شیوه نامه اجرایی را به معاونت آموزشی وزارت ارسال نمایند.

تبصره ۲. دانشگاه هایی که دارای هیئت امناء و هیئت ممیزه مستقل به طور توأمان نمی باشند از شیوه نامه اجرایی دانشگاه جامع و معین دولتی استان محل استقرار خود مندرج در بند ۳۹ پیوست شماره ۱ این آیین نامه تبعیت می نمایند.

تبصره ۳. رعایت کلیه مواد و تبصره های این آیین نامه در شیوه نامه اجرایی تدوین شده توسط دانشگاه الزامی است.

تبصره ۴. دانشگاه موظف هستند این آیین نامه و شیوه نامه اجرایی مورد بهره برداری برای آن را از طریق درگاه های اطلاع رسانی خود به اطلاع دانشجویان و اعضاء هیئت علمی دانشگاه برسانند.

تبصره ۵. در صورت عدم تصویب و ابلاغ شیوه نامه اجرایی توسط دانشگاه پیش از شروع سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۲، آخرین شیوه نامه اجرایی دانشگاه تهران (شیوه نامه تدوین شده برای ورودی های سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۲ مطابق مواد این آیین نامه) ملاک عمل خواهد بود.

تبصره ۶. برای دانشجویان هر ورودی (تا پایان دوره تحصیلی) شیوه نامه اجرایی شروع دوره ملاک عمل است.

ماده ۵۲. مسئولیت حسن اجرای این آیین نامه و پاسخگویی قانونی به آن بر عهده دانشگاه و نظارت بر اجرا و تفسیر مفاد آن بر عهده معاون آموزشی وزارت است.

ماده ۵۳. این آیین نامه و تبصره های آن برای دانشجویان ورودی سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۲ و پس از آن لازم الاجراست. مواردی که در شیوه نامه اجرایی دانشگاه ها مطابق با این آیین نامه تنظیم می شود نیز برای دانشجویان ورودی سال ۱۴۰۳-۱۴۰۲ و پس از آن لازم الاجراست. برای دانشجویان ورودی های پیشین، مطابق با آیین نامه های ابلاغی دوره های خود عمل می شود.

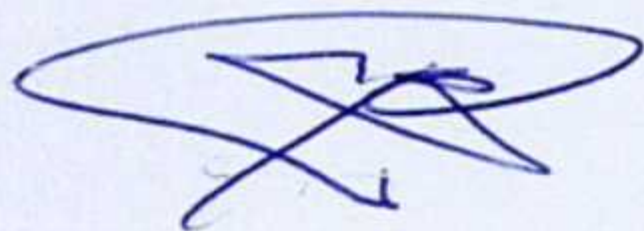
ماده ۵۴. این آیین نامه با یک مقدمه، ۵۴ ماده و یک پیوست، در جلسه شماره ۹۶۲ تاریخ ۱۴۰۲/۰۴/۲۵ به تصویب شورای عالی برنامه ریزی آموزشی رسید و تمام آیین نامه ها و بخشنامه ها و مستندات مرتبط با مقررات آموزشی قبلی برای دانشجویان ورودی سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۲ و پس از آن لغو و بلا اثر است.

شماره: عتف-آ-۲۲۱۴		آیین نامه یکپارچه مقررات آموزشی دوره های تحصیلی کاردانی، کارشناسی، کارشناسی ارشد، دکتری تخصصی	 جمهوری اسلامی ایران وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
تاریخ: ۱۴۰۲/۴/۲۵	ویرایش: ۰۱		
صفحه: ۱۴ از: ۱۶			

پیوست شماره ۱ آیین نامه (تعاریف)

۱. وزارت: منظور وزارت علوم، تحقیقات و فناوری است.
۲. شورای عالی برنامه ریزی آموزشی: منظور شورای عالی برنامه ریزی آموزشی وزارت است.
۳. دانشگاه: منظور هر یک از دانشگاه ها و مؤسسه های آموزش عالی و پژوهشی دارای مجوز تاسیس از مراجع ذی ربط که مجری دوره های کاردانی، کارشناسی ناپیوسته، کارشناسی پیوسته، کارشناسی ارشد و دکتری تخصصی هستند.
۴. آموزش رایگان: منظور آموزش دانشجو در طول سنوات مجاز دوره تحصیلی، بدون پرداخت هزینه (در دانشگاه های استفاده کننده از بودجه عمومی دولت) است.
۵. مدرس: عضو هیئت علمی دانشگاه یا شخصی که به واسطه ابلاغ رسمی از جانب دانشگاه برای تدریس یک یا چند درس در دانشگاه بکارگیری می شود.
۶. دانشجو: فردی است که در یکی از دوره های آموزش عالی برابر ضوابط معین، پذیرفته شده، ثبت نام کرده و به تحصیل مشغول است.
۷. دانش آموخته: فردی است که یکی از رشته های دوره های تحصیلی مصوب را با موفقیت به پایان رسانده و برابر ضوابط معین، گواهی یا مدرک تحصیلی مربوطه را دریافت کرده است.
۸. حضوری: شیوه ای از پذیرش است که دانشجو به صورت تمام وقت در فعالیت های تحصیلی دانشگاه شرکت می کند.
۹. غیر حضوری: شیوه ای از پذیرش است که دانشجو بدون حضور در دانشگاه، فعالیت های تحصیلی دارد.
۱۰. نیمه حضوری: شیوه ای از پذیرش است که بخشی از آموزش آن حضوری و بخش دیگر غیر حضوری به انجام می رسد.
۱۱. شهریه پرداز: منظور آموزش دانشجو در یک دوره تحصیلی، به ازای پرداخت هزینه ها است.
۱۲. نیمسال تحصیلی: بازه زمانی تعیین شده که شامل ۱۶ هفته آموزش و ۲ هفته امتحانات پایانی است.
۱۳. بازه تابستانی: بازه زمانی شامل ۶ هفته آموزش و ۱ هفته امتحانات است.
۱۴. برنامه درسی: مجموعه به هم پیوسته ای از دروس هر رشته تحصیلی با هدفی مشخص، مصوب شورای عالی برنامه ریزی آموزشی است.
۱۵. واحد درسی: ارزش مقداری درسی است که ساعات هر واحد مطابق آیین نامه تدوین و بازنگری برنامه های درسی مصوب شورای عالی برنامه ریزی آموزشی تعیین می شود و طبق برنامه درسی مصوب شورای عالی برنامه ریزی آموزشی اجرا می شود.
۱۶. درس جبرانی: درسی است که با تأیید گروه آموزشی، گذراندن آن برای رفع کمبود دانش یا مهارت دانشجو، در آغاز دوره تحصیلی، ضروری تشخیص داده می شود. این نوع درس فقط برای دانشجویانی که از رشته های غیر مرتبط وارد دوره شده اند مطابق ضوابط وزارت قابل ارائه است.
۱۷. مشروطی: وضعیت تحصیلی است که دانشجو در یک نیمسال، بر حسب مقررات هر دوره تحصیلی، میانگین کمتر از حد نصاب تعیین شده در آن دوره را کسب کرده باشد.
۱۸. رشته تحصیلی: یک شعبه فرعی از شاخه های علمی که به لحاظ موضوع دارای قلمرو مشخص و متمایز از سایر شاخه های علمی است و به احراز دانش تخصصی، مهارت یا کارآمدی معینی می انجامد.
۱۹. گرایش تحصیلی: به شعبه ای از یک رشته که ناظر بر وجه تخصصی آن باشد، اطلاق می شود. اختلاف درس ها در دو

شماره: عتف-آ-۲۲۱۴	آیین نامه یکپارچه مقررات آموزشی دوره های	 جمهوری اسلامی ایران وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
تاریخ: ۱۴۰۲/۴/۲۵	تحصیلی کاردانی، کارشناسی، کارشناسی ارشد، دکتری تخصصی	
ویرایش: ۰۱	صفحه: ۱۵ از: ۱۶	

گرایش از یک رشته، نباید از ۷۰ درصد کل واحدهای رشته بیشتر باشد.

۲۰. **کاردانی پیوسته:** دوره تحصیلی است که دارندگان مدرک دیپلم، (در نظام آموزشی دارای پیش دانشگاهی بدون نیاز به گذراندن دوره پیش دانشگاهی) به آن وارد می شوند و با گذراندن حداقل ۶۸ واحد درسی طبق برنامه مصوب، به دریافت مدرک کاردانی نایل می آیند.

۲۱. **کاردانی ناپیوسته:** دوره تحصیلی پس از دوره متوسطه است که فرد پس از اخذ دیپلم و گذراندن دوره پیش دانشگاهی (در نظام آموزشی دارای پیش دانشگاهی) به آن وارد می شود و با گذراندن حداقل ۶۸ واحد درسی طبق برنامه مصوب، به دریافت مدرک کاردانی نایل می آید.

۲۲. **کارشناسی پیوسته:** دوره تحصیلی پس از دوره متوسطه است که فرد پس از اخذ دیپلم و گذراندن دوره پیش دانشگاهی (در نظام آموزشی دارای پیش دانشگاهی) به آن وارد شده و با گذراندن حداقل ۱۳۰ واحد درسی طبق برنامه مصوب به دریافت مدرک کارشناسی نایل می آید.

۲۳. **کارشناسی ناپیوسته:** دوره تحصیلی است که پس از دوره کاردانی (پیوسته یا ناپیوسته) آغاز و با گذراندن حداقل ۶۸ واحد درسی طبق برنامه مصوب، به دریافت مدرک کارشناسی منتهی می شود.

۲۴. **کارشناسی ارشد:** دوره تحصیلی است که پس از دوره کارشناسی آغاز می شود و شامل ۲۸ تا ۳۲ واحد درسی است.

۲۵. **دکتری تخصصی:** دوره تحصیلی است که پس از دوره کارشناسی ارشد آغاز می شود و شامل ۳۶ واحد درسی است.

۲۶. **گروه آزمایشی:** مجموعه رشته های تحصیلی در دوره متوسطه است که با توجه به مواد آزمونی مشترک، دسته بندی می شود.

۲۷. **گروه آموزشی:** بنیادی ترین واحد سازمانی دانشگاهی متشکل از تعدادی عضو هیئت علمی با تخصص مشترک، در یک رشته علمی خاص یا چند رشته متجانس که به منظور ایجاد و اجرای آن رشته تحصیلی در دانشگاه تشکیل می شود.

۲۸. **مجموعه امتحانی:** منظور مجموعه امتحانی مندرج در دفترچه ثبت نام آزمون سازمان سنجش آموزش کشور است.

۲۹. **شورای آموزشی:** یکی از شوراهای تخصصی در نخستین سطح سیاست گذاری و برنامه ریزی راهبردی در امور آموزشی دانشگاه است که به منظور ایجاد هماهنگی و تسهیل در امور اجرایی مرتبط با تحصیل دانشجو در حوزه معاونت آموزشی و تحصیلات تکمیلی تشکیل می شود.

۳۰. **شیوه آموزشی- پژوهشی:** شیوه ای تحصیلی در دوره کارشناسی ارشد و دکتری تخصصی که برنامه درسی مربوط به آن، علاوه بر واحدهای درسی، مشتمل بر اجرای یک پروژه تحقیقاتی است که منجر به پایان نامه و یا رساله می شود.

۳۱. **شیوه مجازی:** شیوه آموزشی در دوره کارشناسی یا کارشناسی ارشد است که دانشجوی آن برابر ضوابط معین پذیرفته و ثبت نام می شود و به کمک فناوری اطلاعات و ارتباطات، تحصیل می کند. در این شیوه دانشجو نیمه حضوری یا غیرحضوری تحصیل می کند.

۳۲. **ارزیابی جامع:** بررسی همه جانبه از توانمندی های آموزشی و پژوهشی دانشجوی دکتری تخصصی است که پس از گذراندن واحدهای دوره برگزار می شود.

۳۳. **راهنمای آموزشی:** عضو هیئت علمی آگاه و مسلط به امور آموزشی و پژوهشی است که از سوی دانشگاه انتخاب می شود تا از تاریخ ورود تا پایان دوره تحصیلی، راهنمای تحصیل دانشجو در دوره کاردانی و کارشناسی باشد.

۳۴. **پایان نامه:** مستند علمی است که در فرایند تحصیل دانشجوی دوره کارشناسی ارشد و از طریق تحقیق در یک حوزه معین از رشته یا گرایش تحصیلی و با راهنمایی استاد/استادان راهنما و حسب مورد بر اساس استانداردهای پژوهشی تدوین

شماره: عتف-آ-۲۲۱۴		آیین نامه یکپارچه مقررات آموزشی دوره های تحصیلی کاردانی، کارشناسی، کارشناسی ارشد، دکتری تخصصی	 جمهوری اسلامی ایران وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
تاریخ: ۱۴۰۲/۴/۲۵	ویرایش: ۰۱		
صفحه: ۱۶ از: ۱۶			

می شود.

۳۵. رساله: مستند علمی است که در فرایند تحصیل دانشجوی دوره دکتری تخصصی و از طریق تحقیق در یک حوزه معین از رشته یا گرایش تحصیلی، با راهنمایی استاد/استادان راهنما و بر اساس استانداردهای پژوهشی با هدف توسعه مرزهای دانش تدوین می شود.

۳۶. استاد راهنما: یکی از اعضای هیئت علمی دارای مدرک دکتری تخصصی است که مسئولیت راهنمایی دانشجو را در انجام پایان نامه یا رساله بر عهده دارد.

۳۷. استاد مشاور: یکی از اعضای هیئت علمی و یا فرد دارای صلاحیت با تخصص مرتبط است که مسئولیت مشاوره دانشجو را در انجام پروژه، پایان نامه و یا رساله بر عهده دارد.

۳۸. هیئت داوران: اعضای هیئت علمی یا افراد متخصص دارای صلاحیت دانشگاهی هستند که برای ارزیابی کمی و کیفی پایان نامه و یا رساله دانشجو در دوره کارشناسی ارشد و دکتری تخصصی مطابق دستورالعمل اجرایی مصوب دانشگاه انتخاب می شوند.

۳۹. دانشگاه جامع و معین دولتی استان موضوع آیین نامه مذکور: آذربایجان شرقی (دانشگاه تبریز)، آذربایجان غربی (دانشگاه ارومیه)، اردبیل (دانشگاه محقق اردبیلی)، اصفهان (دانشگاه اصفهان)، البرز (دانشگاه خوارزمی)، ایلام (دانشگاه ایلام)، بوشهر (دانشگاه خلیج فارس)، تهران (دانشگاه تهران)، چهارمحال و بختیاری (دانشگاه شهرکرد)، خراسان جنوبی (دانشگاه بیرجند)، خراسان شمالی (دانشگاه بجنورد)، خراسان رضوی (دانشگاه فردوسی مشهد)، خوزستان (دانشگاه شهید چمران اهواز)، زنجان (دانشگاه زنجان)، سمنان (دانشگاه سمنان)، سیستان و بلوچستان (دانشگاه سیستان و بلوچستان)، فارس (دانشگاه شیراز)، قزوین (دانشگاه امام خمینی (ره) قزوین)، قم (دانشگاه قم)، کردستان (دانشگاه کردستان)، کرمان (دانشگاه شهید باهنر کرمان)، کرمانشاه (دانشگاه رازی)، کهگیلویه و بویراحمد (دانشگاه یاسوج)، گلستان (دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی گرگان)، گیلان (دانشگاه گیلان)، لرستان (دانشگاه لرستان)، مازندران (دانشگاه مازندران)، مرکزی (دانشگاه اراک)، هرمزگان (دانشگاه هرمزگان)، همدان (دانشگاه بوعلی سینا)، یزد (دانشگاه یزد)

۴۰. هزینه های رفاهی: منظور تسهیلات و امکانات غیر آموزشی مانند کمک هزینه های خوابگاه، تغذیه، ایاب و ذهاب و سایر مواردی که توسط دانشگاه به صورت رایگان یا یارانه ای به دانشجو تخصیص می یابد.

...
...
...

شیوه‌نامه اجرایی آیین‌نامه آموزشی

دوره‌های گردانی و کارشناسی ناپیوسته

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری (شماره ۱۵۴۹۴۶ / و مورخ ۱۴۰۲/۰۶/۲۷)

دانشگاه جامع علمی – کاربردی

معاونت آموزشی

اداره کل خدمات آموزشی

مهرماه ۱۴۰۲

...
...
...

تعاریف:

۱- وزارت: وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

۲- **دانشگاه:** دانشگاه جامع علمی کاربردی بعنوان متولی و سیاستگذار نظام آموزش‌های علمی- کاربردی که با مصوبه شورای عالی انقلاب فرهنگی و شورای عالی آموزش‌های علمی کاربردی با اهداف پیش‌بینی شده در مستندات مربوط، زیر نظر وزارت علوم، تحقیقات و فناوری به منظور پاسخگویی به نیاز آموزشی دستگاه‌های اجرایی کشور ایجاد گردیده است.

۳- **واحد استانی:** واحد استانی به عنوان ستاد منطقه‌ای دانشگاه جامع در هر یک از استان‌ها تشکیل گردیده و مأموریت آن طبق آیین‌نامه ذیربط، شناسایی نیازها، بهره‌گیری از امکانات بومی استان در راستای توسعه آموزش‌های علمی کاربردی به منظور بسترسازی ایجاد اشتغال و افزایش ظرفیت کارآفرینی می‌باشد.

۴- **مرکز آموزش:** مرکز دوره‌های مورد نیاز ارگان و دستگاه اجرایی را اجرا می‌نماید که در راستای مأموریت‌ها و اهداف ارگان متبوع و با اخذ موافقت اجرای دوره بصورت "یکبار پذیرش" از دانشگاه در قالب ضوابط و استانداردهای آموزشی مصوب می‌توانند فعالیت نمایند. واحد آموزشی مجری دوره‌های علمی کاربردی، که تحت نظارت دانشگاه است. این مراکز با ماهیت‌های مختلف؛ وابسته به وزارتخانه‌ها، ارگان‌ها، دستگاه‌ها، موسسات آموزشی، بخش خصوص (هیأت موسسی)، واحد متقاضی (هیأت امنایی) و یا دانشگاه جامع علمی کاربردی می‌باشند که با اخذ مجوز اجرای دوره از دانشگاه می‌توانند به فعالیت خود ادامه دهند.

۵- **گروه آموزشی:** بنیادی‌ترین واحد سازمانی که در مراکز آموزش علمی کاربردی تشکیل و مدیران گروه آموزشی از بین اعضای هیأت علمی و یا مدرسین هر مرکز و به حکم رئیس شورای مرکز منصوب شده و در هر مرکز آموزش با توجه به رشته‌های مختلف در ۴ گروه مدیریت و خدمات اجتماعی، فرهنگ و هنر، صنعت و کشاورزی می‌بایست گروه آموزشی مربوطه را ایجاد نماید.

۶- **مدیر گروه آموزشی:** از بین اعضای هیأت علمی و یا مدرسین هر مرکز و به حکم رئیس شورای مرکز منصوب می‌شود. هر مرکز آموزش با توجه به رشته‌های مختلف در ۴ گروه فوق‌الذکر می‌بایست گروه آموزشی مربوطه را ایجاد نماید.

۷- **زیرگروه:** مجموعه‌ای از رشته‌های متجانس و یا نزدیک به هم و یا گرایش‌های یک رشته که در دفترچه راهنمای پذیرش دانشگاه قرار دارد.

۸- **شورا:** شورای آموزشی دانشگاه

۹- **شورای استان:** شورای آموزشی و موارد خاص استان

۱۰- **شورای مرکز:** شورای آموزشی مرکز آموزش علمی- کاربردی

۱۱- **شورای بررسی موارد خاص دانشگاه:** شورایی است که بر اساس آیین‌نامه بررسی موارد خاص وزارت بررسی و تصمیم‌گیری می‌نماید.

۱۲- **کمیته:** کمیته تخصصی شورای آموزشی دانشگاه

۱۳- **رشته تحصیلی:** یکی از شعب فرعی از گروه‌های آموزشی مدیریت و خدمات اجتماعی، فرهنگ و هنر، صنعت و کشاورزی است که از لحاظ موضوع کاملاً مشخص و از دیگر موضوعات متمایز بوده و حداقل به یک کارایی مشخص می‌انجامد.

۱۴- **نظام آموزشی:** یکی از دو نظام آموزشی نظری یا مهارت و فناوری.

۱۵- **شیوه آموزشی:** شیوه آموزشی ترمی.

۱۶- **برنامه درسی:** منظور مجموعه به هم پیوسته‌ای از دروس هر رشته تحصیلی است که هدف مشخصی

...
...
...

را دنبال می‌کند و برنامه آن توسط شورای برنامه‌ریزی آموزشی درسی علمی کاربردی به تصویب رسیده است.

۱۷- ترم (نیم‌سال تحصیلی): هر نیم‌سال تحصیلی شامل ۱۶ هفته آموزش و ۲ هفته امتحانات پایانی است.

۱۸- ترم آخر (نیم‌سال تحصیلی آخر): نیم‌سالی که دانشجو با اخذ واحد درسی طبق قوانین و مقررات آموزشی کلیه واحدهای خود را به اتمام می‌رساند.

۱۹- دوره تابستان: بازه زمانی که شامل ۶ هفته آموزشی به اضافه یک هفته مدت زمان امتحانات است.

۲۰- تابستان آخر: تابستانی که دانشجو با اخذ واحد درسی طبق قوانین و مقررات آموزشی کلیه واحدهای خود را به اتمام می‌رساند.

۲۱- واحد درسی: هر واحد درس، مقدار یا میزان درسی است که مفاد آن به صورت نظری ۱۶ ساعت، عملی (یا آزمایشگاهی) ۳۲ ساعت، کارگاهی (یا عملیات میدانی) ۴۸ ساعت، کارورزی ۱۲۰ ساعت، در طول یک نیم‌سال تحصیلی (یا دوره تابستان) طبق برنامه درسی مصوب تدریس می‌شود.

۲۲- مقطع تحصیلی: یکی از مقاطع تحصیلی کاردانی پیوسته، کاردانی ناپیوسته، کارشناسی پیوسته و کارشناسی ناپیوسته در نظام آموزشی نظری یا یکی از دوره‌های تحصیلی کاردانی فنی، کاردانی حرفه‌ای، کارشناسی حرفه‌ای، مهندسی فناوری در نظام آموزشی عالی مهارت و فناوری.

۲۳- دوره: یکی از دوره‌های تحصیلی ذیل می‌باشد.

۲۳-۱- دوره کاردانی فنی (همپراز کاردانی): دوره کاردانی فنی مجموعه‌ای از آموزش‌های نظری و عملی است که دانش، مهارت و نگرش دانشجو را برای ایفای نقش کارآمد و اثربخش در بخش‌های فنی حوزه‌های شغلی ارتقاء می‌دهد. این آموزش‌ها در سطح تکنسینی و مبتنی بر آموزش چند مهارتی در طیفی از مشاغل همگون است. دانش‌آموختگان این آموزش‌ها موفق به اخذ دانشنامه در مقطع کاردانی می‌شوند.

۲۳-۲- دوره کاردانی حرفه‌ای (همپراز کاردانی): مجموعه‌ای از آموزش‌های نظری و عملی است که دانش، مهارت و نگرش دانشجو را در زمینه‌های بهره‌برداری، پشتیبانی تولید و عرضه خدمات، اجرای طرح‌هایی در مقیاس کوچک، انجام و ارائه خدمات حرفه‌ای در بخش‌های مختلف حوزه‌های شغلی ارتقاء می‌دهد. این آموزش‌ها مبتنی بر آموزش‌های مهارتی در طیفی از مشاغل همگون است که منجر به بالندگی در یک حوزه شغلی می‌شود. دانش‌آموختگان این آموزش‌ها موفق به اخذ دانشنامه در مقطع کاردانی ناپیوسته حرفه‌ای می‌شوند.

۲۳-۳- دوره مهندسی فناوری (همپراز کارشناسی): مجموعه‌ای از آموزش‌های نظری و عملی است که دانش، مهارت و نگرش دانشجو را در زمینه‌های تحقیق، طراحی، نوآوری، بهینه‌سازی، اجرا و برنامه‌ریزی در بخش‌های فنی حوزه‌های شغلی ارتقاء می‌دهد. این آموزش‌ها مبتنی بر آموزش چند مهارتی در طیفی از مشاغل همگون است که منجر به بالندگی در یک حوزه شغلی می‌شود. دانش‌آموختگان این آموزش‌ها موفق به اخذ دانشنامه در سطح مهندسی می‌شوند.

۲۳-۴- دوره کارشناسی حرفه‌ای (همپراز کارشناسی): مجموعه‌ای از آموزش‌های نظری و عملی است که دانش، مهارت و نگرش دانشجو در زمینه‌های تحقیق، طراحی، توسعه، برنامه‌ریزی، اجرا و ارزشیابی در بخش‌های فرهنگی، هنری، اجتماعی و اقتصادی ارتقاء می‌دهد. این آموزش‌ها مبتنی بر آموزش‌های چند مهارتی در طیفی از مشاغل همگون است که منجر به بالندگی در یک حوزه شغلی می‌شود.

۲۴- مدرس: فرد واجد شرایط تدریس در مراکز که بنابر ضوابط دانشگاه به عنوان مدرس

...
...
...

علمی کاربردی شناخته می‌شوند. مدرسان، فاقد هرگونه رابطه استخدامی با دانشگاه و مراکز وابسته بوده (اعم از اداری یا قانون کار) و فعالیت آن‌ها به عنوان تصدی یک شغل تلقی نمی‌گردد و مقررات خاص دانشگاه بر روابط میان آن‌ها با دانشگاه حاکم است.

۲۵- دانشجوی: به پذیرفته شده‌ای اطلاق می‌گردد که در مهلت مقرر و بر اساس ضوابط و مقررات جاری دانشگاه، پس از مراجعه حضوری در مرکز و احراز هویت ثبت‌نام می‌نماید.

۲۶- کاردانی بین مقطعی: دانشجویان مقطع کارشناسی پیوسته که موفق به اخذ مدرک کارشناسی نشده و مدرک کاردانی همان دوره را دریافت کرده است.

۲۷- کاربینی: این واحد درسی بخشی از آموزش در محیط کار به ارزش ۱ واحد (۳۲ ساعت عملی) است که دانشجو پس از ثبت‌نام با هدف مشاهده محیط کار آینده خود و شناخت مشاغل مورد نظر، تشریح جریان کار، شناخت جایگاه شغل، مسائل حاکم بر حوزه شغلی مانند ایمنی، اقتصاد و پیچیدگی کار را از طریق بازدیدهای تخصصی و بررسی در می‌یابد. یک درس یک واحدی عملی که طی ۳۲ ساعت به منظور مشاهده و آشنایی با حوزه شغلی مرتبط با رشته مورد نظر صرفاً در اولین نیم‌سال تحصیلی به دانشجو ارائه می‌شود.

۲۸- کارورزی: آموزشی است که دانشجو با حضور در بنگاه‌های اقتصادی، واحدهای صنعتی، خدماتی، کشاورزی، فرهنگی و هنری ضمن استفاده از آموخته‌های علمی و فنی توان مهارتی خود را تحت نظارت مدرس کارورزی افزایش می‌دهند. دروس کارورزی ۱ و ۲ هر کدام به ارزش دو واحد و مجموعاً ۴۸۰ ساعت است.

۲۹- دروس مهارت مشترک: مشتمل بر دروسی است که مهارت‌ها و شایستگی‌های محیطی را مانند اخلاق حرفه‌ای، ایمنی و بهداشت کار، کارآفرینی، گزارش نویسی و مکاتبات اداری و بازرگانی، مهارت‌های رایانه، سرپرستی و روابط کار ارتقاء می‌بخشد. دروس مهارت مشترک قابل ارائه به غیر از نیم‌سال اول تحصیلی می‌باشد. (دانشجوی دارای معادل‌سازی، در ترم اول امکان اخذ درس مهارت مشترک را دارد).

۳۰- دانش آموخته: فردی که یکی از دوره‌های تحصیلی را با موفقیت به پایان رسانده و برابر ضوابط معین گواهی یا مدرک تحصیلی مربوط را دریافت کرده است.

۳۱- مرخصی تحصیلی: مدت زمان مشخصی که دانشجو، برابر ضوابط معین به طور موقت به تحصیل اشتغال ندارد.

۳۲- انصراف از تحصیل: فرایندی که در آن دانشجو به طور خودخواسته از ادامه تحصیل خودداری کند.

شرایط ورود

ماده ۱- شرایط ورود در دوره‌های کاردانی^۱ و کارشناسی^۲ به شرح زیر است.

^۱ منظور از عبارت "کاردانی" هر یک از عبارات "کاردانی ناپیوسته"، "کاردانی حرفه‌ای" و "کاردانی فنی" می‌باشد.

^۲ منظور از عبارت "کارشناسی" هر یک از عبارات "کارشناسی ناپیوسته"، "کارشناسی حرفه‌ای" و "مهندسی فناوری" می‌باشد.

...
...
...

۱- مجاز بودن به تحصیل از نظر قوانین و مقررات جاری کشور و داشتن شرایط عمومی ورود به آموزش عالی، برابر قوانین و مقررات مصوب وزارت.

۲- احراز توانمندی علمی مطابق ضوابط و مقررات وزارت و دانشگاه.

۳- داشتن گواهینامه پایان دوره متوسطه از داخل یا خارج کشور مورد تأیید وزارت آموزش و پرورش یا برابر آن برای آموزش‌های حوزوی (مطابق مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی) برای ورود به مقطع کاردانی و گواهینامه مقطع کاردانی مورد تأیید وزارت علوم، تحقیقات و فناوری یا وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، آموزشکده فنی و حرفه‌ای و وزارت آموزش و پرورش برای ورود به مقطع کارشناسی ناپیوسته.

۴- پذیرش در دوره‌های کاردانی / کارشناسی از طریق سازمان سنجش آموزش کشور و براساس مندرجات دفترچه راهنمای ثبت‌نام.

ثبت‌نام

ماده ۲- پذیرفته‌شده موظف است در مهلتی که توسط دانشگاه اعلام می‌شود، برای ثبت‌نام و انتخاب واحد به مرکز مربوط مراجعه نماید. عدم مراجعه برای ثبت‌نام در نخستین نیم‌سال تحصیلی پس از اعلام نتایج، انصراف از تحصیل تلقی خواهد شد.

ماده ۳- عدم انتخاب واحد دانشجو در هر نیم‌سال تحصیلی بدون کسب اجازه از مرکز، انصراف از تحصیل محسوب شده در صورت عدم پیگیری دانشجو و عدم تعیین تکلیف وضعیت آموزشی دانشجو در آن نیم سال، مرکز آموزش می‌بایست در پایان همان نیم‌سال نسبت به درج انصراف (عدم مراجعه) در سامانه آموزشی اقدام نمایند.

ماده ۴- شورای مرکز موظف است برای هدایت تحصیلی دانشجو از زمان پذیرش، یکی از مدرسان مرتبط با رشته تحصیلی را به عنوان مدرس راهنمای (مشاور) آموزشی بصورت رسمی تعیین و اعلام کند.

تقویم آموزشی

ماده ۵- تقویم آموزشی برای هر سال تحصیلی توسط دانشگاه به تمامی استان‌ها و مراکز آموزشی ابلاغ می‌گردد و در سامانه آموزشی پیاده‌سازی می‌شود. تقویم آموزشی پذیرفته شدگان جدید نیز همزمان با اعلام زمان نتایج از سوی سازمان سنجش و آموزش کشور با رعایت آئین نامه آموزشی و الزامات آن، ابلاغ خواهد شد. اجرای دقیق تقویم آموزشی یکی از شاخص‌های سنجش و ارزیابی عملکرد شورای مراکز محسوب می‌گردد.

ساعات حل تمرین

ماده ۶- مراکز می‌توانند در صورت لزوم، به پیشنهاد گروه آموزشی و تصویب شورای مرکز، در هر رشته از مقاطع کاردانی و کارشناسی تا ۱۰ ساعت به عنوان حل تمرین به ساعات تدریس رشته بدون دریافت شهریه، در هر نیم‌سال بیافزایند.

تعداد و محتوای واحدهای درسی

ماده ۷- تعداد واحدهای درسی لازم در هر یک از مقاطع تحصیلی بر اساس سرفصل مصوب شورای برنامه‌ریزی درسی علمی کاربردی دانشگاه است. تعداد و عناوین واحدهای درسی ارائه شده، قبل از شروع انتخاب واحد هر نیم‌سال تحصیلی، بر اساس برنامه پیشنهادی مدیران گروه تهیه و تنظیم می‌گردد.

...
...
...

ماده ۸- هر دانشجو می‌تواند در هر نیم‌سال تحصیلی، حداقل ۱۲ و حداکثر ۲۰ واحد درسی با رعایت آخرین ضوابط و مقررات آموزشی دانشگاه انتخاب نماید.

تبصره ۱- چنانچه دانشجو در نیم‌سال آخر برای دانش‌آموختگی، حداکثر ۲۴ واحد درسی باقی داشته باشد، به شرط داشتن میانگین کل نمرات بالای ۱۰، می‌تواند تا ۲۴ واحد درسی اخذ نماید.

تبصره ۲- اگر دانشجویی در یک نیم‌سال تحصیلی با حداقل ۱۲ واحد درسی، میانگین کل نمراتش حداقل ۱۷ باشد، می‌تواند با رعایت پیش‌نیاز دروس با تایید گروه آموزشی در نیم‌سال بعد حداکثر تا ۲۴ واحد درسی را انتخاب نماید

دوره تابستان

ماده ۹- تعداد واحدهای انتخابی در دوره تابستانی حداکثر ۶ واحد درسی است.

تبصره ۱- در شرایط خاص که دانشجو با گذراندن ۸ واحد درسی دانش‌آموخته شود، با تایید شورای مرکز، می‌تواند واحدهای مذکور را در دوره تابستان اخذ نماید.

تبصره ۲- دروس قابل ارائه در دوره تابستان عبارتند از: دروس عمومی، دروس جبرانی، مهارت‌های مشترک، کارورزی، کار در محیط، پروژه و دروسی که دانشجو موفق به کسب نمره قبولی نشده و پیش‌نیاز سایر دروس بوده همچنین دروسی که دانشجو با اخذ آن‌ها دانش‌آموخته می‌گردد.

تبصره ۳- مهمان شدن در دروس کاربرینی، کارورزی و پروژه امکان‌پذیر نمی‌باشد.

تبصره ۴: بازه تابستان به عنوان نیم سال تحصیلی محسوب نمی‌شود. نمرات دروسی که دانشجو در بازه تابستان می‌گذراند تنها در میانگین کل دانشجو محاسبه می‌شود و نمرات کسب شده در بازه تابستان، مشمول ضوابط مشروطی این آیین‌نامه و تبصره ۲ ماده ۸ نمی‌شود.

درس معرفی به استاد

ماده ۱۰- در صورتی که دانشجو در آخرین نیم‌سال تحصیلی برای دانش‌آموختگی حداکثر دو درس نظری (تا سقف ۴ واحد درسی) باقیمانده برای فراغت از تحصیل داشته باشد، با تایید شورای مرکز و با رعایت سقف واحدهای آن نیم‌سال (موضوع تبصره ۱ ماده ۸ و تبصره ۱ ماده ۹) می‌تواند خارج از تاریخ امتحانات اعلام شده در تقویم آموزشی و بعد از ثبت نمرات تمامی دروس اخذ شده، درس یا دروس را به صورت معرفی به استاد انتخاب نماید. زمان ثبت نمره دروس معرفی به استاد ملاک تعیین تاریخ دانش‌آموختگی خواهد بود.

تبصره ۱- چنانچه دانشجویی قبلاً یک درس نظری- عملی را اخذ ولی نمره قبولی کسب نکند اما دوره عملی درس فوق را گذرانده باشد، می‌تواند با رعایت مفاد این ماده، بخش نظری آن درس را به صورت معرفی به استاد اخذ نماید. رای شورای مرکز در این خصوص الزامی می‌باشد.

تبصره ۲- دانشجویان برای فراغت از تحصیل می‌توانند ضمن رعایت مفاد تبصره ۱، یک درس باقی‌مانده نظری را نیز به صورت معرفی به استاد (بارعایت سقف ۴ واحد) اخذ نمایند.

تبصره ۳- اخذ معرفی به استاد درس نظری- عملی که قبلاً دارای غیبت موجه، غیرموجه، نمره صفر، حذف پزشکی، حذف اضطراری و یا حکم شورای انضباطی (نمره ۰/۲۵) می‌باشد، امکان‌پذیر نیست.

دروس جبرانی

ماده ۱۱- دروسی است که به تشخیص گروه آموزشی و تایید شورای مرکز گذراندن آن برای رفع کمبود دانش یا مهارت دانشجو، در صورت غیر مرتبط بودن رشته مقطع کارشناسی با مدرک کاردانی در آغاز دوره تحصیلی مربوطه ضروری است. تعداد واحدهای جبرانی، با تشخیص گروه آموزشی و تایید شورای مرکز

...
...
...

برای دوره کارشناسی ناپیوسته حداکثر ۶ واحد از بین دروس سرفصل مصوب می‌باشد و نمره درس جبرانی در میانگین نیم‌سال و کل محاسبه نمی‌شود.

تبصره ۱- مرکز آموزش اختیار دارد برای دانش‌آموختگان کاردانی پیوسته (فاقد مدرک پیش‌دانشگاهی) که معدل کل آن‌ها زیر ۱۴ است و در دوره کارشناسی ناپیوسته در رشته غیر مرتبط (بر اساس سرفصل دروس مصوب) پذیرفته شده‌اند، حداکثر ۲۰ واحد درسی جبرانی ارائه کند. نمره این دروس در میانگین نیم‌سال و کل محاسبه نمی‌شود.

طول دوره

ماده ۱۲- حداکثر مدت مجاز تحصیل در مقاطع کاردانی و کارشناسی ناپیوسته با احتساب یک نیم سال مجوز شورای استان ۲/۵ سال بوده و با اتمام سنوات مجاز، امکان تحصیل در آن دوره از دانشجوی سلب شده و دانشجوی محروم از ادامه تحصیل می‌شود.

تبصره- ارایه یک نیم‌سال تحصیلی برای جبران معدل دانشجویانی که برابر قوانین و مقررات آموزشی موفق به کسب میانگین کل ۱۲ در طول دوره تحصیل (سنوات مجاز تحصیل و سنوات ارفاقی) نشده‌اند، تا سقف ۱۶ واحد از دروس تخصصی و پایه دوره که با نمره کمتر از ۱۲ گذرانده است و مشکلی از نظر نظام وظیفه و مشروطی ندارند، در اختیار شورای استان می‌باشد.

حضور در جلسات درس و امتحان

ماده ۱۳- حضور دانشجوی در تمام جلسات مربوط به هر درس اعم از نظری، نظری- عملی و عملی الزامی است.

تبصره ۱- اگر دانشجوی در درسی بیش از ۳ جلسه و یا در جلسه امتحان پایان نیم‌سال غیبت داشته باشد، چنانچه غیبت دانشجوی با تشخیص شورای مرکز، غیر موجه تشخیص داده شود، نمره آن درس صفر و در صورت تشخیص موجه، برای آن درس غیبت موجه منظور می‌شود. در این صورت رعایت حدنصاب ۱۲ واحد در طول نیم‌سال برای دانشجوی الزامی نیست ولی نیم‌سال مذکور به عنوان یک نیم‌سال کامل جزو سنوات تحصیلی وی محسوب می‌شود.

تبصره ۲- در صورت اضطرار، دانشجوی می‌تواند تا مهلت اعلام شده بر اساس تقویم آموزشی مصوب دانشگاه، فقط یکی از درس‌های صرفاً نظری خود را طبق زمان اعلام شده در تقویم آموزشی، با تأیید گروه آموزشی مربوط حذف نماید. در صورتی که مرکز آموزش به هر دلیل با حذف واحدهای درسی دانشجوی موافقت کند و این امر منجر به کاهش تعداد واحدهای دانشجوی از حدنصاب شود، آن نیم‌سال به عنوان یک نیم‌سال کامل در سنوات تحصیلی وی محسوب می‌شود.

تبصره ۳- نظارت بر رعایت نظم و انضباط آموزشی و مقررات دانشگاه توسط دانشجوی در کلاس درس بر عهده مدرس درس می‌باشد. مدرس درس موظف به ثبت حضور و غیاب دانشجویان در هر جلسه و گزارش آن مطابق ضوابط دانشگاه است و مرکز موظف است نسبت به ثبت الکترونیکی آمار برگزاری کلاس‌ها و حضور و غیاب دانشجویان اقدام نماید.

تبصره ۴: در صورتی که دانشگاه به هر دلیل با حذف واحدهای درسی دانشجوی موافقت کند و این امر منجر به کاهش تعداد واحدهای دانشجوی از حدنصاب شود، آن نیم‌سال به عنوان یک نیم‌سال کامل جزو سنوات تحصیلی وی محسوب می‌شود. چنانچه در این نیم‌سال، دانشجوی میانگین کمتر از ۱۲ را کسب کند آن نیم‌سال جزو مشروطی محسوب نمی‌شود و هم‌چنین در صورت کسب میانگین بالای ۱۷ مشمول تبصره ۲ ماده ۸ نمی‌شود.

...
...
...

ماده ۱۴- چنانچه دانشجویی تمامی دروس یک نیم سال (حتی نیم سال اول تحصیلی برای دانشجویی که مراجعه داشته است) را حذف کند، نیم سال مزبور به عنوان مرخصی تحصیلی با احتساب محسوب شده و تصمیم گیری در این خصوص بر عهده شورای استان است. در صورتی که تعداد مرخصی تحصیلی در طول تحصیل افزایش یابد (تا دو نیم سال) تصمیم گیری با رعایت سنوات مجاز تحصیل بر عهده شورای استان است.

ماده ۱۵- معاون آموزشی و یا مدیر آموزش مرکز موظف است که نسبت به حضور و غیاب مدرسان در کلاس های درسی اقدام نموده و گزارش تعداد جلسات حضور مدرسان را به صورت ماهیانه به شورای مرکز ارائه نماید.

ارزیابی پیشرفت تحصیلی

ماده ۱۶- ارزیابی پیشرفت دانشجو در هر درس توسط مدرس آن درس و بر اساس حضور و فعالیت در کلاس، انجام تکالیف و نتایج امتحانات انجام می شود و به صورت عددی از صفر تا بیست محاسبه می شود. **تبصره -** برگزاری امتحان کتبی پایان نیم سال برای هر درس نظری و عملی - الزامی است.

ماده ۱۷- حداقل نمره قبولی در شیوه ترمی در هر درس ۱۰ است و میانگین کل قابل قبول در هر نیم سال ۱۲ است.

تبصره ۱- دانشجویی که در هر نیم سال در یک یا چند درس نمره قبولی کسب نکند چنانچه در نیم سال های بعدی، درس یا دروس مذکور را با نمره قبولی بگذراند، نمره یا نمره های مردودی قبلی در ریزنمرات تحصیلی دانشجو ثبت شده و این نمره ها در میانگین نیم سال و کل دوره محاسبه می شود.

تبصره ۲- دانشگاه مجاز است با درخواست کتبی دانشجو مبنی بر بلااثر نمودن نمره حداکثر یک درس مردودی از میانگین کل دوره موافقت نماید. نمره مردودی درس مذکور در ریزنمرات ثبت و در میانگین نیم سال تحصیلی محاسبه می شود. درخواست کتبی دانشجو و حذف درس مردودی صرفاً پس از قبولی در آن درس قابل انجام است. گذراندن دروس با استفاده از تبصره مذکور، مشروطی دانشجو در نیمسالهای قبل را خنثی نمی کند.

تبصره ۳- شورای هدایت استعداد های درخشان وزارت مجاز است دانشجویی را که از این تبصره استفاده می نماید و به واسطه آن حائز شرایط استعداد درخشان می شود را از شمول تسهیلات خود خارج نماید. این تسهیلات شامل دانشجویانی که به دلیل تقلب و یا حکم شورای انضباطی بدوی واحد استانی، نمره مردودی دریافت می کنند، نمی شود.

ماده ۱۸- مدرس موظف است حداکثر تا ۵ روز بعد از پایان تمامی امتحانات دانشگاه، نمرات نهایی را در سامانه آموزشی وارد و ثبت نهایی نماید.

تقاضای تجدید نظر نمره

ماده ۱۹ - دانشجویی که تقاضای تجدید نظر برای درس داشته باشد، می تواند ۵ روز بعد از اتمام تمامی امتحانات دانشگاه، به مدت ۲ روز نسبت به ثبت درخواست تجدید نظر نمره امتحانی در سامانه آموزشی دانشگاه اقدام نماید. مدرس موظف است حداکثر یک مرتبه و به مدت ۲ روز درخواست دانشجو را بررسی و در سامانه آموزشی اعلام نظر نماید. پس از اتمام مهلت، تجدید نظر نمرات، امکان پذیر نیست. دروس با وضعیت نمره گزارش نشده پس از مهلت اعلامی توسط دانشگاه، به وضعیت غیبت غیرموجه تبدیل خواهند شد.

ماده ۲۰- تغییر نمره در دانشگاه بعد از فرآیند تجدید نظر مطلقاً ممنوع است.

...
...
...

تبصره- مدرس موظف است برگه‌های امتحانی و سایر فعالیت‌های درسی و مستندات آزمون در هر درس را پس از پایان امتحانات به عنوان سوابق درس تا حداقل یک نیم‌سال تحصیلی نزد خود نگهداری نماید.

دانشجوی مشروط

ماده ۲۱- چنانچه معدل نمرات هر نیم‌سال تحصیلی دانشجو کمتر از ۱۲ باشد، دانشجو در آن نیم‌سال مشروط تلقی می‌شود. دانشجوی مشروط، در نیم‌سال بعد (جز در آخرین نیم‌سال تحصیلی) حق انتخاب بیش از ۱۴ واحد درسی را ندارد. چنانچه دانشجویی در دوره کاردانی و کارشناسی ناپیوسته دو نیم‌سال اعم از متوالی یا متناوب مشروط شده باشد، از تحصیل محروم می‌شود و ضروری است از تاریخ صدور حکم محرومیت از تحصیل، به مدت ۱۵ روز جهت تسویه حساب مالی و بدهی صندوق رفاه دانشجویان، اقدام نماید.

انصراف از تحصیل

ماده ۲۲- دانشجوی متقاضی انصراف از تحصیل، باید درخواست انصراف خود را در سامانه آموزشی ثبت و به صورت کتبی به آموزش مرکز تحویل نماید.

تبصره - دانشجوی متقاضی انصراف از تحصیل، باید درخواست انصراف خود را شخصاً یا از طریق وکیل قانونی خود و بصورت رسمی به آموزش مرکز تسلیم کند دانشجو مجاز است فقط برای یک بار و تا دو ماه از تاریخ ارایه درخواست، تقاضای انصراف خود را پس بگیرد، در غیر اینصورت پس از انقضای این مهلت، حکم انصراف از تحصیل وی صادر می‌شود تصمیم‌گیری در مورد بازگشت به تحصیل دانشجوی منصرف از تحصیل در محدوده سنوات مجاز تحصیلی و به شرط امکان اتمام واحدهای باقی مانده در سنوات مجاز تحصیلی باقیمانده صرفاً بر عهده شورای استان است.

تغییر رشته

ماده ۲۳- دانشجوی دوره‌های کاردانی با داشتن شرایط زیر و فقط یک‌بار در طول دوره تحصیل بجز اولین نیم‌سال تحصیلی و صرفاً در تابستان می‌تواند نسبت به ارایه درخواست خود به گروه آموزشی مرکز طبق تقویم آموزشی ارسالی دانشگاه اقدام نماید. شورای مرکز با ارسال مدارک (فهرست سازمان سنجش، وضعیت تحصیلی دانشجو و تکمیل کاربرگ مربوطه) نسبت به ارسال موضوع به شورای استان ظرف مدت مشخص شده در تقویم آموزشی اقدام می‌نماید. شورای استان نیز می‌تواند درخصوص تغییر رشته یا تغییر گرایش تحصیلی با رعایت شرایط و ضوابط زیر، اقدام نماید:

۱- وجود رشته یا گرایش مورد تقاضای دانشجو در همان مرکز

۲- کمتر نبودن معدل کل دانشجو از معدل کل پایین‌ترین فرد پذیرفته شده در سهمیه و رشته مورد تقاضا در همان دوره تحصیلی پذیرفته شده.

۳- امکان ادامه تحصیل دانشجو در سنوات تحصیلی مجاز باقی‌مانده.

۴- بلامانع بودن ادامه تحصیل متقاضی در رشته قبلی از نظر مقررات.

۵- گذراندن حداقل ۱/۶ و حداکثر ۲/۳ واحدهای درسی دوره

۶- تغییر رشته با رعایت ظرفیت مجاز پذیرش اولیه صورت گیرد.

ماده ۲۴- تصمیم‌گیری در خصوص تغییر رشته در زیر گروه آموزشی بر عهده شورای مرکز و تغییر رشته در همان گروه آموزشی با شورای استان، با رعایت قوانین می‌باشد.

...
...
...

ماده ۲۵- در صورتی که دانشجو توانایی ادامه تحصیل در رشته فعلی خود را از دست داده باشد، موافقت با تغییر رشته دانشجو در همان گروه آموزشی و مقطع تحصیلی با نظر شورای استان انجام می‌گردد. در این مورد، نیاز به رعایت بند ۵ ماده ۲۳ نمی‌باشد.

معادل سازی دروس

ماده ۲۶- معادل سازی نمرات دروس گذرانده شده برای دانشجویان انصرافی، اخراجی، تغییر رشته ای، انتقالی و یا تغییر رشته توام با انتقال با تایید گروه آموزشی و شورای مرکز مجاز است:

۱- دانشجو با توجه به سوابق تحصیلی خود مجاز به پذیرش و ادامه تحصیل در رشته جدید باشد.

۲- محل تحصیل قبلی و مدارک تحصیلی آن مورد تأیید وزارت علوم، تحقیقات و فناوری یا وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی یا شورای عالی انقلاب فرهنگی باشد.

۳- تحصیل دانشجو در محل تحصیل قبلی مطابق برنامه مصوب شورای عالی برنامه ریزی وزارتین فوق الذکر یا شورای برنامه ریزی آموزشی و درسی علمی کاربردی دانشگاه باشد.

۴- محتوای آموزشی دروس گذرانده شده دانشجو با دروس رشته جدید به تشخیص گروه آموزشی مرکز و تایید نهایی شورای مرکز پذیرنده، اشتراک محتوایی داشته و نمره هر یک از دروس کمتر از ۱۲ نباشد. برای دانشجویان شاهد و ایثارگر نمرات دروس بین ۱۰ تا ۱۲ نیز قابل پذیرش است.

۵- معادل سازی و پذیرش دروسی که پذیرفته شدگان قبلاً در دانشگاه‌ها یا مراکز دیگر گذرانده و مدارک آن‌ها فاقد اعتبار و یا پذیرش قبلی به هر دلیل ملغی گردیده، امکان پذیر نمی‌باشد.

۶- دروس معادل سازی شده برخلاف مقررات آموزشی در هر مرحله از تحصیل حسب نوع درس و سال ورود از کارنامه دانشجو حذف و دانشجو می‌بایست نسبت به اخذ مجدد درس اقدام نماید.

۷- از زمان گذراندن آن درس بیش از ۵ سال نگذشته باشد.

۸- دروس از دوره یا دوره هایی که منتج به اخذ مدرک تحصیلی رسمی شده باشد نمی تواند معادل سازی شود.

تبصره ۱- معادل سازی و پذیرفتن دروس توسط گروه های آموزشی ذیربط و با تایید نهایی شورای مرکز پذیرنده انجام می‌شود.

تبصره ۲- نمرات دروس پذیرفته شده از دانشجو در محاسبه میانگین نیم سال محسوب نمی‌شود ولی در محاسبه میانگین کل نمرات دانشجو محسوب خواهد شد.

تبصره ۳- به ازای هر ۲۰ واحد از دروس معادل سازی شده ۱ نیم سال از سنوات مجاز تحصیلی دانشجو کاسته می‌شود.

تبصره ۴- معادل سازی دروس در شیوه های غیر هم عرض (غیر حضوری و نیمه حضوری به دوره های حضوری و غیر حضوری به دوره های نیمه حضوری) امکان پذیر می‌باشد.

تبصره ۵- دروس عمومی، اصلی، پایه و تخصصی دانشجویان انصرافی، محروم از تحصیل، تغییر رشته ای، انتقال و انتقال توام با تغییر رشته دانشگاه های علمی- کاربردی (ترمی و پودمانی)، دانشگاه فنی و حرفه ای و فقط دروس عمومی و پایه دانشجویان انصرافی، محروم از تحصیل، تغییر رشته ای، انتقال و انتقال توام با تغییر رشته دانشگاه های دولتی، آزاد اسلامی، پیام نور و غیر انتفاعی در صورت پذیرش در دانشگاه، به نحوی معادل سازی گردد که دانشجویان در دوره جدید حداقل ۲۵ واحد درسی ثبت نام نموده و بگذرانند.

تبصره ۶- معادل سازی دروس کاربرینی، کارورزی ۱ و ۲ صرفاً برای دانشجویان انصرافی و اخراجی دوره های علمی- کاربردی مجدداً در همان مقطع و همان رشته گرایش با سرفصل مصوب پذیرفته شده باشند

...
...
...

امکان پذیر است. دروس مهارت مشترک با توجه به محتوای آموزشی فقط در گروه آموزشی مربوطه قابلیت معادل سازی را دارد.

تبصره ۷- دروس گذرانده شده در مقاطع تحصیلی با مدرک معادل، سطح یک و سطح دو حوزه علمیه و فراگیر پیام نور قابل معادل سازی نمی باشد. دروس حوزه اسلامی دانشگاهیان بعد از بررسی و تایید نهایی دفتر نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری قابل معادل سازی می باشد.

دانش آموختگی

ماده ۲۷- ملاک دانش آموختگی برای دوره های کاردانی و کارشناسی گذراندن کلیه واحدهای دوره و داشتن میانگین کل حداقل ۱۲ در پایان دوره است. دانشجویی که کلیه واحدهای درسی یکی از دوره های کاردانی ناپیوسته و کارشناسی ناپیوسته را طبق برنامه مصوب و بر اساس مقررات این مجموعه با موفقیت گذرانده باشد، با داشتن میانگین کل حداقل ۱۲ در پایان دوره دانش آموخته شناخته می شود.

تبصره - چنانچه میانگین کل دانشجوی کاردانی و کارشناسی پس از گذراندن تمام واحدهای درسی دوره کمتر از ۱۲ باشد، تنها یک نیمسال (با رعایت سقف مجاز سنوات تحصیلی) به وی فرصت داده می شود تا مجدداً با انتخاب حداکثر ۱۶ واحد از درس های تخصصی و پایه که در آن نمره قبولی بین ۱۰ تا ۱۲ را کسب کرده است. میانگین کل دوره را به حداقل ۱۲ برساند تا امکان دانش آموختگی داشته باشد در غیر اینصورت دانشجو از ادامه تحصیل محروم می شود و در صورت تقاضا می تواند صرفاً گواهی گذراندن واحدهای درسی از واحد استانی یا سازمان مرکزی دانشگاه دریافت نماید.

ماده ۲۸- در صورتی که دانشجوی انصرافی یا محروم از تحصیل در دوره کارشناسی پیوسته حداقل ۶۸ واحد درسی (شامل حداکثر ۱۰ واحد دروس عمومی و مابقی از سایر دروس دوره) را با نمره قبولی گذرانده و میانگین کل دروس گذرانده وی ۱۲ یا بالاتر باشد، در این صورت می تواند مدرک دوره کاردانی همان رشته را دریافت کند. در غیر اینصورت، به دانشجوی مذکور و همچنین به دانشجوی انصرافی یا محروم از تحصیل در دوره کاردانی و کارشناسی ناپیوسته از سوی واحد استانی یا سازمان مرکزی دانشگاه فقط گواهی مبنی بر تعداد واحدهای گذرانده شده داده خواهد شد.

ماده ۲۹- تاریخ دانش آموختگی بر اساس انتخاب واحد انجام شده در هر نیمسال تحصیلی یا دوره تابستانی، پایان همان نیمسال یا دوره تابستانی خواهد بود.

نیمسال/دوره	تاریخ دانش آموختگی
اول	۳۰ بهمن
دوم	۳۱ تیر
تابستان	۳۱ شهریور

تبصره ۱- چنانچه آخرین نمره دانش آموختگان دارای درس یا دروس معرفی به استاد تا قبل از ۱۵ اردیبهشت (روز ۱۵ اردیبهشت نیز مشمول این بازه می باشد) به آموزش اعلام شود، تاریخ دانش آموختگی آنان ۳۰ بهمن سال قبل و پس از این تاریخ ۳۱ تیر همان سال منظور خواهد شد و چنانچه نمره دروس مربوط تا قبل از ۳۰ آبان (روز ۳۰ آبان نیز مشمول این بازه می باشد) به مرکز آموزش اعلام شود تاریخ دانش آموختگی آنان ۳۱ شهریور و چنانچه پس از این تاریخ اعلام شود ۳۰ بهمن به عنوان تاریخ دانش آموختگی منظور خواهد شد.

...

...

...

ماده ۳۰- صدور گواهی فراغت از تحصیل تحت هر عنوان در هر بازه زمانی توسط مراکز، موسسات و واحدهای استانی ممنوع بوده و کاربرگ‌های مربوط به گواهی فراغت از تحصیل فاقد ارزش قانونی و اداری می‌باشد.

ماده ۳۱- گواهینامه موقت دانش‌آموختگی توسط واحد استانی صادر می‌شود. اصل مدرک دانش‌آموختگی توسط دانشگاه تهیه و صادر می‌شود.

ماده ۳۲- صدور تائیدیه تحصیلی از طریق درج مستندات دانش‌آموختگان در سامانه یکپارچه سازمان مذکور (سجاد) و اخذ کد صحت بیست رقمی صورت می‌پذیرد. صدور هرگونه تائیدیه تحصیلی خارج از سامانه سازمان امور دانشجویان وزارت عتف به نشانی <https://portal.saorg.ir> فاقد وجاهت قانونی بوده و پاسخگویی کتبی به استعلام‌های تائید مدارک تحصیلی دانش‌آموختگان این دانشگاه امکانپذیر نخواهد بود.

ماده ۳۳- صدور و امضاء گواهینامه موقت، ریزنمرات و تائیدیه تحصیلی به منزله بررسی دقیق و تطبیق و تائید رعایت کلیه قوانین و دستورالعمل‌های آموزشی اعم از صحت سرفصل دروس، سوابق تحصیلی، سوابق هویتی، وضعیت نظام وظیفه، مدرک مقطع تحصیلی قبل و تائیدیه آن، فهرست سازمان سنجش، رفع مغایرت، مجوزهای حاصله از شوراهای بررسی موارد خاص یا آموزشی، انضباطی، نقل و انتقالات، نمرات ثبت شده، بررسی تعهد خدمتی، وام صندوق رفاه، رعایت پیش‌نیاز و هم‌نیاز، وضعیت مالی، ثبت نام مرکز و رشته براساس دفترچه پذیرش، تاریخ دانش‌آموختگی، روزرسانی و اعمال تغییرات در سامانه آموزشی دانشگاه و غیره می‌باشد.

ماده ۳۴- این شیوه نامه برای نظام آموزشی مهارت و فناوری و بر اساس آیین‌نامه آموزشی دوره‌های تحصیلی کاردانی و کارشناسی (پیوسته و ناپیوسته) وزارت علوم، تحقیقات و فناوری به شماره ۱۵۴۹۴۶/و مورخ ۱۴۰۲/۰۶/۲۷ تهیه و شامل ۳۴ ماده و ۳۰ تبصره می‌باشد و برای دانشجویان ورودی نیمسال اول سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۲ و پس از آن لازم‌الاجراست. برای دانشجویان ورودی‌های پیشین، مطابق با آیین‌نامه‌های ابلاغی دوره‌های خود عمل شده و تمام آیین‌نامه‌ها و بخشنامه‌ها و مستندات مرتبط با مقررات آموزشی قبلی برای دانشجویان ورودی سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۲ و پس از آن لغو و بلااثر است.